

- دانلود گام به گام تمام دروس ✓
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه ✓
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی ✓
- دانلود نمونه سوالات امتحانی ✓
- مشاوره کنکور ✓
- فیلم های انگیزشی ✓

 www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](https://t.me/ToranjBook_Net)

 [ToranjBook_Net](https://www.instagram.com/ToranjBook_Net)

بنیاد علمی آموزشی

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۶ اسفند ۱۴۰۰

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
فارسی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، حمید اصفهانی، هامون سبطی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، الهام محمدی، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	نوید امساک، ولی برجی، کاظم غلامی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه
دین و زندگی	محمد آقاصالح، محبوبه ابتسام، محسن بیاتی، علیرضا ذوالفقاری‌زحل، محمد رضایی‌بقا، فریدین سماقی، محمدرضا فرهنگیان، مرتضی محسنی‌کیسر، فیروز نژادنجف
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری، حسن روحی، محمد طاهری، عطا عدیل‌زاده، سعید کاویانی، محدثه مرآتی، عقیل محمدی‌روش

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، مهدی براتی، محمدابراهیم تونزنده‌جانی، امیر زراندوز، نسترن صمدی، علیرضا عبدی، امیر محمودیان
ریاضی و آمار (۳) - سؤال‌های «آشنا»	منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمانه‌ای ریاضی جامع کنکور انسانی (دهم، یازدهم و دوازدهم)
اقتصاد	نسرتین جعفری، علیرضا رضایی، سارا شریفی، مهدی ضیایی، فاطمه فهیمیان
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، پوریا حسین‌پور، مجتبی فرهادی، حسینعلی موسی‌زاده، رضا نوروزی‌بگی
عربی زبان قرآن	ابراهیم احمدی، نوید امساک، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ	علیرضا رضایی، علی‌محمد کریمی، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار
جغرافیا	زهره دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، آزاده میرزایی
جامعه‌شناسی	آریتا بیدقی، علیرضا حیدری، الهام رضایی، فاطمه صفری
منطق و فلسفه	نیما جواهری، حسن صدری، الهه فاضلی، فرهاد قاسمی‌نژاد، کیمیا طهماسی
روانشناسی	حمیدرضا توکلی، کوثر دستورانی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
فارسی	مرتضی منشاری	سیدعلیرضا احمدی	محمدحسین اسلامی، کاظم کاظمی	فریبا رئوفی
عربی زبان قرآن	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی‌پور، آیدین مصطفی‌زاده	مهدی یعقوبیان
دین و زندگی	احمد منصوری	محمد رضایی‌بقا	سکینه گلشنی	زهره قموشی
معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	-
زبان انگلیسی	محدثه مرآتی	محدثه مرآتی	سعید آقچه‌لو، رحمت‌اله استیری، فاطمه نقدی	سپیده جلالی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازمضانی، علی ارجمند، سحر محمدی	حسین اسدزاده
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	سارا شریفی	مهسا عفتی	زهره قموشی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	پوریا حسین‌پور، یاسین مهدیان، سیدعلیرضا علویان	فریبا رئوفی
عربی زبان قرآن	سید محمدعلی مرتضوی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مهدی یعقوبیان
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار	ستایش محمدی
جغرافیا	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار	
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	
منطق و فلسفه	نیما جواهری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری، آرمین عبدالحسینی	زهره قموشی
روانشناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهره دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی‌مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، فریبا رئوفی (عمومی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهره تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی (۳)

۱- گزینه «۳»

(هامون سبلی)

معنای بیت نخست: تا جایی که امکان دارد، راه نیکی بسیر (بسیار: طی کن، ببیما) که نیکی در برابر بدی هم چون سپهر (وسیله دفاع) است.
معنای بیت دوم: پرچم دولت تو همانند رای و نظر تو، سر از آسمانها برآورده است.
معنای بیت سوم: گفتمی که نزد من بیا و از کسی نترس. اگر بخت با من یار باشد، همین قصد را دارم.

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «۱»

(الهام ممدری)

املا صحیح کلمه «غربت» به معنای «بیگانگی» است.

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۳- گزینه «۳»

(مهسن فرایی - شیراز)

«زهر بلا» اضافه تشبیهی است که آرایه تشبیه ایجاد نموده است ولی بیت مذکور فاقد مجاز است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سودا» دو معنا دارد که هر دو معنا قابل جای‌گذاری است یعنی هر دو معنا کاربرد دارد: ۱- عشق ۲- معامله یا دادوستد / «روز اول با سرانجام» آرایه «تضاد» ایجاد نموده است.

گزینه «۲»: «چهره معشوق» به «گل سرخ و گل نسرین» تشبیه شده است که شاعر «مشبه» را بر «مشبه‌به» برتر می‌داند (برتری چهره معشوق بر گل سرخ و گل نسرین) که همین امر «تشبیه مرجح» ایجاد کرده است. «گل لاله» برای «گل سرخ و گل نسرین» چنان سوخته که نقطه‌های سیاه یا داغ وسط گلبرگ‌های لاله نمایان شده است که همین «حسن تعلیل» ایجاد کرده است.

گزینه «۴»: واژه «هزاران» ایهام تناسب ایجاد کرده است زیرا دو معنا دارد: یکی به معنای «بلبلان و عنده‌لیبان» که در بیت قابل جای‌گذاری است و دیگری به معنای «عدد هزاران» که در بیت کاربرد ندارد ولی با واژه «پک» به نوعی امرعات‌نظیر یا تضاد دارد. «مرغ گرفتار» استعاره از «شاعر» است.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۴- گزینه «۴»

(سید علیرضا احمدی)

گزینه «۴»: معنای بیت: برای خرمن محنت - که امید است از بین برود- از برق و صاعقه دل، آهی شررت‌آثیر (آهی که از لحاظ تأثیر مانند جرقه است) می‌خواهم.
تشبیه‌ها: خرمن محنت / برق دل / آه شررت‌آثیر

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: معنای بیت: مانند خامه (قلم) جماعتی کمر به شرح رخت بسته‌اند ولی من در مصحف (کتاب) رویت یک تفسیر می‌خواهم.

تشبیه‌ها: چون خامه / مصحف روی

گزینه «۲»: معنای بیت: به‌وسیله چهره نورانی و شمع‌مانند خود راه تاریک را برای من روشن کن چرا که در تاریکی و سیاهی موهابیت مشتاق شگبگیر (صبح) هستم.

تشبیه: شمع عارض / ظلمات گیسویت

گزینه «۳»: شبی فکر و هوشم مانند شانه وارد کشور زلفش شد. از این خواب پریشان، تعبیری از تو طلب می‌کنم.

تشبیه‌ها: چون شانه / کشور زلف

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

فارسی (۲)

۱۱- گزینه «۱»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

فقط واژه «برافراختن» غلط معنی شده است: «برافراختن: برافراشتن، بلند کردن (برافروختن: روشن کردن)»

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۵- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

تازگی چهره‌ها پژمرد ← تازگی: نهاد / مسافر کهن را از پی ← «را» فک اضافه است: از پی مسافر کهن ← مسافر: مضاف‌الیه / شب‌بوی ترانه [را] بوییم ← شب‌بوی: مفعول / چهره خود گم کنیم (=گردانیم) ← گم: مسند
(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۶- گزینه «۴»

(کاظم کاظمی)

«ساختن» در این بیت به معنای «نواختن و کوک کردن ساز» است.

(فارسی ۳، دستور، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۷- گزینه «۱»

(کاظم کاظمی)

مفهوم مشترک ابیات مرتب: ناسازگاری روزگار با اهل هنر و دانش
مفهوم بیت گزینه «۱»: جفای روزگار شامل حال همه خلاق است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۰۷)

۸- گزینه «۲»

(هامون سبلی)

گزینه «۱»: نماز و نیاز آوردن به درگاه خداوند در آن مطرح است. پس جنبه ملی دارد.

گزینه «۲»: به اژدها اشاره دارد، پس جنبه شگفت‌آوری و خرق عادت دارد؛ هم‌چنین به باوری ملی و مذهبی اشاره دارد: بدون یاری خدا کاری از انسان ساخته نیست.

گزینه‌های «۳» و «۴»: هر دو به سیمرخ اشاره دارند، پس زمینه خرق عادت در آن‌ها وجود دارد.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

۹- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

معنی و مفهوم بیت صورت سؤال: بنده عشق شو، زیرا که فکر و تدبیر همین است و پیشه همه انسان‌های آگاه و عارف چنین است. از گزینه‌های «۲» و «۴» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود. در بیت گزینه «۳» می‌گوید که غبار خط معشوق، مانع تماشای عاشق نمی‌شود، همان‌گونه که آگاه و عارف، به‌واسطه هر گرد و غبار و به‌وجود آمدن مشکل و سختی، از حرکت باز نمی‌ایستد و به عقب بر نمی‌گردد.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۰۵)

۱۰- گزینه «۳»

(کاظم کاظمی)

مفهوم بیت اول: ناپایداری ستم و ستمگر / مفهوم بیت دوم: استمرار ستم ظالمان
مفاهیم مشترک ابیات سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: آزمایش موجب کشف حقیقت است.

گزینه «۲»: ترجیح داشتن رنج و مرگ بر ننگ و خواری از نظر انسان‌های آزاده

گزینه «۴»: سربلندی انسان‌های پاک‌دامن

(فارسی ۳، مفهوم، ترکیبی)

۱۲- گزینه «۴»

(مفید اصفهانی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

در بیت گزینه «۱» املای «خواست» درست است. عاشق، دنیا و عقبی را نمی‌خواهد. دقت کنید املای «طور» درست است.
در بیت گزینه «۲» املای «قالب» درست است. زندان پر شد از بندپینتان مانند خشتی که قالب را پر می‌کند.
در بیت گزینه «۳»، املای «سفر» درست است. دقت کنید املای «عزم» به معنای «اراده» به همین شکل درست است.
(فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۱۳- گزینه «۲»

(کاتلم کاطمی)

ب) «بانگ جرس»: حمید سبزواری
د) «روضه خلد»: مجد خوافی
ه) «چشمه روشن»: غلامحسین یوسفی
الف) «حمله حیدری»: باذل مشهدی

(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۴- گزینه «۴»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

«مدام» در این بیت «ایهام» دارد، نه ایهام تناسب.
مدام: ۱- همیشه، پیوسته / ۲- شراب

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیه: می لعل‌فام / جناس: صوفی و صافی
گزینه «۲»: تشخیص و استعاره: گریه کردن صراحی و فغان کردن بربط / حسن تعلیل: گریه کردن صراحی (ظرف شراب) صدایی که هنگام ریختن شراب ایجاد می‌شود و ناله کردن بربط به دلیل سوختن و رنج کشیدن عاشق
گزینه «۳»: تشبیه: «چون من» / مجاز: «جام» مجاز از «باده»
(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۵- گزینه «۲»

(کاتلم کاطمی)

جناس: باغ و زاغ
استعاره: عروسان باغ ← گل‌ها و گیاهان / زردرو بودن اشجار: استعاره و تشخیص حسن تعلیل: شاعر دلیل سیاهی پره‌های کلاغ و زردی برگ درختان را سوگواری و ناراحتی برای پژمردگی گل‌ها در فصل خزان دانسته است.
نغمه حروف: تکرار واج‌های «س» و «ر»

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۶- گزینه «۱»

(مفسر اصفری)

صفت‌های فاعلی:

الف) بیابان‌گرد: اسم + بن مضارع ← صفت فاعلی
د) گویا: بن مضارع + ا ← صفت فاعلی
ه) دادگر: اسم + گر ← صفت فاعلی
توجه: واژه‌های «گفتار، دیدار، رفتار» در سایر ابیات اسم هستند

(فارسی ۲، دستور، صفت ۹۴)

۱۷- گزینه «۳»

(سیر علیرضا امیری)

الف) تویی در ملک جان، جان: شیوه بلاغی / چه جانی [هستی]: شیوه عادی / جان مهرویان [هستی]: شیوه عادی / تو سروی: شیوه عادی / قند محشر [است]: شیوه عادی / چه محشر [است]: شیوه عادی / محشر دوران [است]: شیوه عادی

ب) بود چشمت یکی جادو: شیوه بلاغی / چه جادو [است]: شیوه عادی / جادو کافر [است]: شیوه عادی / چه کافر [است]: شیوه عادی / کافر رهن [است]: شیوه عادی / چه رهن [است]: شیوه عادی / چه رهن ایمان [است]
ج) چه جانسوز است بر آتش (شیوه بلاغی) / چه آتش [است] (شیوه عادی) / آتش محنت [است] (شیوه عادی) / چه محنت [است] (شیوه عادی) / محنت دوری [است] / چه دوری [است] (شیوه عادی) / دوری جانان [است] (شیوه عادی)
د) جمالت مجمع ما شد (شیوه عادی) / چه مجمع [شد] (شیوه عادی) / مجمع خوبان [شد] (شیوه عادی) / چه خوبی [است] (شیوه عادی) / خوبی یوسف [است] (شیوه عادی) / چه یوسف [است] (شیوه عادی) / یوسف کنعان [است] (شیوه عادی)
(فارسی ۲، دستور، ترکیبی)

۱۸- گزینه «۱»

(مفسر اصفری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۱»: عشق همیشه با رنج و سختی همراه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: تحمل سختی‌های راه عشق، خوشی و شادمانی را در پی دارد.
گزینه «۳»: درمان نشدن درد عشق با سفر
گزینه «۴»: بیان رنجش و پیمان شکنی عاشق و لطف و مهربانی معشوق
(فارسی ۲، مفهوم، صفت ۹۷)

۱۹- گزینه «۴»

(هامون سبلی)

مفهوم گزینه «۴»: روزگار، با فریبکارانی چون سامری هم‌دست است و جا را برای آن‌ها باز می‌کند و عرصه را بر نیکان موسی سیرت تنگ می‌نماید.
تشریح گزینه‌های دیگر:
مفهوم گزینه «۱»: عاشق راستین لب به گلایه و شکایت از معشوق نمی‌گشاید.
مفهوم گزینه «۲»: نباید در آبادانی زمین (دنیای مادی) کوشید.
مفهوم گزینه «۳»: دشمن ما خانگی است، آبی که خانه را فراگرفته، از بیرون نیامده، بلکه از درون خانه جوشیده.

(فارسی ۲، مفهوم، ترکیبی)

۲۰- گزینه «۴»

(مفسر فدایی - شیراز)

بیت گزینه «۴»: به ناکامی عاشق اشاره می‌کند در حالی که مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» این است که شوق و اشتیاق عاشق برای رسیدن به معشوق موجب شده که عاشق به آسانی سختی‌های راه عشق را تحمل کند. (عاشق برای رسیدن به مقصود از سختی‌های راه هیچ هراسی ندارد.)

(فارسی ۲، مفهوم، صفت ۹۳)

عربی، زبان قرآن (۲) و (۳)

۲۱- گزینه «۲»

(نور امساک)

«أرسلنا»: ارسال کردیم، فرستادیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «رسولاً»: پیامبری، رسولی / «عصی»: نافرمانی کرد، عصیان نمود (رد گزینه ۱) / «الرسول»: آن پیامبر، آن رسول (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۲۲- گزینه «۳»

(نور امساک)

«إن أضمرت»: اگر پنهان کنی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «سیظهر»: آشکار خواهد شد (رد گزینه ۲) / «فلتات»: لغزش‌ها (رد گزینه ۴) / «صفحات وجهک»: همه جای چهره‌ات (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۲۳- گزینه «۱»

(کلام غلامی)

«عرف»: معرفی کن (رد گزینه ۴) / «موسوعه»: دانشنامه‌ای (رد گزینه ۴) / «صمّت»: در برگرفته است (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أسماء»: نام‌ها (رد گزینه ۳) / «كان لهم»: داشته‌اند، دارای ... بوده‌اند (رد گزینه ۲) / «تأثیر کثیر»: تأثیر زیادی (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۲۴- گزینه «۲»

(ولی برپی - ابهر)

«مفردات فارسیه کثیره»: واژگان فارسی بسیاری (رد گزینه ۱) / «قد نُقِلت»: ماضی نقلی مجهول: منتقل شده‌اند، انتقال یافته‌اند (رد گزینه ۴) / «أصوات»: صداها (رد گزینه ۳) / «تَغَيَّرت»: تغییر یافته‌اند، عوض شده‌اند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تَطَلَّقها العرب»: عرب‌ها آن‌ها را بر زبان آوردند (رد گزینه ۴) / «ألسنة»: (جمع لسان): زبان‌ها (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۲۵- گزینه «۴»

(ولی برپی - ابهر)

«لم يَقْبَل»: نپسوسید (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «إِنزَعَج»: آزرده شد، آزرده گردید (رد گزینه ۱) / «جَدَّ»: بسیار (رد گزینه ۳) / «التفريق»: فرق گذاشتن (رد گزینه ۲). در گزینه «۱»، «ایشان» اضافه است و در متن عربی وجود ندارد؛ همچنین در گزینه «۳»، «دید» نیز اضافه است و در عبارت عربی وجود ندارد.

(ترجمه)

۲۶- گزینه «۱»

(کلام غلامی)

«یکاد» فعل مضارع است و چون همراه فعل مضارع دیگری استفاده شده معنای «نزدیک است، دارد...» می‌دهد. ضمناً کلمه «هنوز» در ترجمه اضافی است. ترجمه صحیح: «در سالن بازرسی نزدیک است بسته شود (دارد بسته می‌شود) ولی برادرم نرسیده است.»

(ترجمه)

۲۷- گزینه «۳»

(ولی برپی - ابهر)

در گزینه «۱» «یَحْكِي» مضارع مجهول است و باید به صورت (حکایت می‌شود) ترجمه شود. در گزینه «۲» «أَقْبَدُوا» فعل امر است که به صورت ماضی ترجمه شده است و نادرست است، ضمن اینکه «سیفوق» به معنای (غرق خواهد شد) می‌باشد. در گزینه «۴» «لک» ترجمه نشده است و «حتماً» نیز در ترجمه، اضافه است و در عبارت عربی به کار نرفته است و تأکیدی نیز وجود ندارد.

(ترجمه)

۲۸- گزینه «۱»

(الله مسیح فواه)

«بیشتر»: اکثر (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «در بر بگیرد»: یتحو (رد سایر گزینه‌ها) / «معرفی کنی»: تعرّف (رد گزینه ۲) / «اصطلاحات فرهنگی»: المصطلحات الثقافية (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «فرهنگ لغتی که»: معجماً (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

نقره عنصری شیمیایی دارای رنگی متمایز است که بین سفید و طوسی قرار دارد، و چیزی که به آن نسبت داده می‌شود، رنگ نقره‌ای گفته می‌شود؛ خواص متمایزی از جهت رسانایی الکتریکی و گرمایی و همچنین انعکاسی دارد. نقره از فلزات گرانبها و همچنین از فلزات پول است، بدین جهت به تنهایی یا گاهی همراه با طلا در ساخت پول استفاده می‌شود. نقره کاربردهای بسیاری دارد، علاوه بر کاربردهایش در زمینه ساخت پول، کاربردهایی در ساخت صفحات خورشیدی، تصفیه آب، صنایع الکترونیکی و صنایع شیمیایی دارد، به اضافه کاربردهایش در صنایع نقره‌جات. نقره گاهی اوقات به شکل طبیعی اصلیش به صورت قطعه‌هایی کوچک یا صفحاتی نازک یا به شکل ریسمان‌هایی یافت می‌شود، اما معمولاً همراه با عناصری دیگر در معادن مختلفی وجود دارد، با وجود اینکه نقره، در طبیعت ۲۰ برابر فراوان‌تر از طلا است، فراوانی‌اش از مس به اندازه ۷۰۰ برابر کمتر است.

۲۹- گزینه «۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)

در گزینه «۲» آمده است: «گاهی از نقره مخلوط با طلا برای ساخت پول استفاده می‌کنیم!» که مطابق متن صحیح است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «نقره قادر به انتقال برق و گرما نیست!» (نادرست)

گزینه «۳»: «نقره از فلزاتی است که به‌طور خالص در طبیعت یافت نمی‌شود!» (نادرست)

گزینه «۴»: «از نقره استفاده می‌کنیم تا (مقدار) بیشتری از نور خورشید به ما نرسد!» (نادرست)

(درک مطلب)

۳۰- گزینه «۳»

(سید ممدعلی مرتضوی)

عبارت گزینه «۳» صحیح است: فراوانی طلا در جهان ۱۴۰۰۰ برابر کمتر از مس است!

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «فراوانی مس ۳۵ برابر بیشتر از نقره است!» (نادرست)

گزینه «۲»: «فراوانی نقره به شکل طبیعی اصلی بسیار زیاد است!» (نادرست)

گزینه «۴»: «هیچ فلزی وجود ندارد مگر اینکه در جهان از نقره و طلا فراوانتر است!» (نادرست)

(درک مطلب)

۳۱- گزینه «۴»

(سید ممدعلی مرتضوی)

صورت سؤال، موضوعی را می‌خواهد که در متن درک مطلب نیامده است؛ «مراحل تولید نقره» در متن ذکر نشده است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «کاربردهای نقره در صنایع

گزینه «۲»: «خواص فیزیکی نقره

گزینه «۳»: «کاربرد نقره در تولید انرژی

(درک مطلب)

۳۲- گزینه «۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«خبر» نادرست است. جار و مجرور «من الاستخدامات» نقش خبر ندارد.

(تعلیل صرفی و محل اعرابی)

۳۳- گزینه «۴»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«تصف «ممتیز» نادرست است. فعل مضارع «يقع» جمله وصفیه است، اما موصوف آن، «ممتیز» نیست، «ممتیز» خودش صفت برای «لون» است.

(تعلیل صرفی و محل اعرابی)

دین و زندگی (۳)

(مهمر آقاصالح)

۴۱- گزینه ۴

در تمدن امروزی، رعایت قوانین الهی تا حدودی سخت شده است، اما از آنجا که ایمان داریم این قوانین فرمان‌های خداست، با اعتماد به نفس و توکل بر او وارد عمل می‌شویم. در این صورت از اسلامان در صحنه عمل و زندگی دفاع می‌کنیم.
(دین و زندگی، ۳، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

(علیرضا زوالفقاری زهل)

۴۲- گزینه ۲

آدمی، هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود، حتماً خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد. ابوسعید ابوالخیر نیز در این بیت به این نکته اشاره می‌کند که حتی کافران و بت‌پرستان نیز مورد عفو خداوند قرار گرفته و بخشیده می‌شوند.
(دین و زندگی، ۳، درس ۸، صفحه ۹۹)

(علیرضا زوالفقاری زهل)

۴۳- گزینه ۱

احکام و قوانین دین اسلام، علاوه بر این که زندگی سالم در دنیا را تضمین می‌کند، سعادت و نیک‌بختی اخروی و ابدی را نیز تأمین می‌نماید. بنابراین، نمی‌توان بایدها و نیابدهای دینی و الهی را با قوانین بشری که اهداف محدود و کوچک دنیوی دارند مقایسه کرد. دقت کنید نعمت‌هایی وجود دارد که خداوند بخشی از آن را در قرآن کریم به ما معرفی کرده و مراتبی از آن هم اخروی است که در این دنیا (نه آخرت) قابل درک و توصیف نیست. زندگی دینی تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی است که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت‌اندیش قرار دارد. هر کس که نگران عاقبت کار خود است به روشنی درمی‌یابد که تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات او هر گونه نگرانی نسبت به آینده را از بین می‌برد.

(دین و زندگی، ۳، درس ۹، صفحه ۱۰۹)

(مرتضی مسزکبیر)

۴۴- گزینه ۲

قرآن کریم رمز سعادت و رستگاری ما را تزکیه نفس دانسته است (رد گزینه ۴) و می‌فرماید: «قد افلح من زکاهها: به یقین هر کس خود را تزکیه کرد، رستگار شد.» تزکیه نفس زمانی اتفاق می‌افتد که نفس ما از آلودگی‌ها پاک شود این کار با توبه از گناهان آغاز می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) اما برای تداوم پاک ماندن جان و دل، انسان می‌بایست علاوه بر توبه به سایر دستوراتی که خدا فرمان داده است عمل کند و کسی که این‌طور نباشد طبق بیان قرآن همانند کسی است که بنای خود را بر لبه پرتگاهی در حال سقوط ساخته و با آن در آتش دوزخ فرومی‌افتد.

(دین و زندگی، ۳، درس ۹، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

(مهمر رضایی‌بغا)

۴۵- گزینه ۴

مقصود از آینده غیر قابل اعتماد، دوزخی شدن است و در صورتی این اتفاق می‌افتد که بنای زندگی انسان، بر زندگی غیر دینی و لبه پرتگاه باشد که این مفهوم در آیه «أَمْ مَنْ أَسْسَ بِنِیْنِیْنِیْنِ عَلٰی شِفَا حَرْفٍ هَآءِ فَانْفَهَارٍ بِهٖ فِی نَارٍ حَیْثُمْ یَا: کسی که بنای خود را بر لبه پرتگاهی در حال سقوط ساخته و با آن در آتش دوزخ فرو می‌افتد» تبیین شده است.

(دین و زندگی، ۳، درس ۹، صفحه ۱۰۹)

(مهمر رضایی‌بغا)

۴۶- گزینه ۴

از وظایف ما مسلمانان این است که بکوشیم رزق و روزی حلال به خانه بیاوریم و از همه اموری که سبب ناپاک شدن روزی ما می‌شود، مانند تولید کالا با کیفیت پایین و فریبکاری در معامله خودداری کنیم تا هم آثار مثبت روزی حلال را در زندگی خود و تربیت فرزندان مشاهده کنیم و هم به اقتصاد کشور کمک نماییم. رسول خدا (ص) در این باره می‌فرماید: «عبادت ده جزء دارد که نه جزء آن، کسب و کار حلال است.»

(دین و زندگی، ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۷)

(نوبیر امسکی)

۳۴- گزینه ۲

«الجاهل» اسم فاعل بوده و با حرکت کسره زیر حرف «هـ» صحیح است؛ همچنین با توجه به معنای عبارت «تسمع» به صورت فعل معلوم باید باشد نه مجهول (تسمع).
(ضبط حرکات)

(الله مسیح فوآه)

۳۵- گزینه ۳

«اضمار» به معنای مخفی کردن هر چیزی است و ربطی به مخفی کردن ضمیر در فعل ندارد.

(واژگان)

(سیر مهمر علی مرتضوی)

۳۶- گزینه ۴

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: مفرد «سَمِیْح»: سائِح

گزینه ۲: «إِذْنٌ» (بنابراین) مترادف «رُخْصَةٌ» (اجازه) نیست.

گزینه ۳: جمع «صُورَةٌ»: صُور

(واژگان)

(نوبیر امسکی)

۳۷- گزینه ۱

«وَحیداً» در این گزینه به معنای «تنها» و اسم نکره می‌باشد؛ معنای عبارت: «دوستم برای دیدن یکی از نزدیکانش به خانه‌اش تنها آمد»

(قواعد اسم)

(ولی برقی - ابهر)

۳۸- گزینه ۴

در گزینه ۱ «لِیُبَیِّنُوا» مضارع التزامی ترجمه می‌شود چون لام ناصبه بر سر آن آمده است. در گزینه ۲ «یُنْقِذُ» مضارع التزامی ترجمه می‌شود چون جمله وصفیه هر گاه مضارع باشد و فعل عبارت قبلی هم مضارع باشد فعل مضارعی که جمله وصفیه قرار گرفته است بنا به نیاز جمله می‌تواند مضارع التزامی ترجمه شود. در گزینه ۳ «یَكْذِبُ» فعل شرط است و مضارع التزامی ترجمه می‌شود. در گزینه ۴ فعلی که مضارع التزامی ترجمه شود وجود ندارد. (ترجمه گزینه ۴): آیا نمی‌دانید که این برنامه‌ای است که شما را در یادگیری زبان عربی یاری می‌کند؟

(قواعد فعل)

(ولی برقی - ابهر)

۳۹- گزینه ۱

در گزینه ۱ «لَا تَخْشَعُ» به اسم نکره «قلوب» که جمع مکسر است بر می‌گردد و آن را توصیف می‌کند و جمله وصفیه است. (ترجمه: مؤمنان به خداوند پناه می‌برند از دل‌هایی که پروا نمی‌کنند). در گزینه ۲ «بِضَاعِفٍ» جواب شرط است و نباید با جمله وصفیه اشتباه گرفت. در گزینه ۳ «المشاکل» معرفه است و در این عبارت جمله وصفیه وجود ندارد. در گزینه ۴ «رجال» نکره و جمع مکسر است اما فعل «یَصْعَدُوا» جمله وصفیه نیست و حروفی مانند «أَنْ» بر سر جمله وصفیه نمی‌آید.

(انواع جملات)

(مهمر علی کاظمی نصرآبادی)

۴۰- گزینه ۴

صورت سؤال گفته در کدام گزینه اسم نکره، خبر است که در این گزینه «صعب» خبر و نکره است و در گزینه‌های ۱ و ۲ خبر از نوع جمله فعلیه «بنتفع، يدعو» و در گزینه ۳ خبر معرفه «المفتاح» است.

(قواعد اسم)

۴۷- گزینه ۴»

(مبوهه ابتسام)

تولید و توزیع فیلم برای گسترش فرهنگ و معارف اسلامی از مصادیق عمل صالح و از واجبات کفای و دارای پاداش اخروی بزرگ است. / ایجاد پایگاه‌های اینترنتی... مستحب است و در مواردی واجب کفای. / شرکت در مجالس شادی جایز است و اگر موجب تقویت صلۀ رحم شود، مستحب است.

(دین و زندگی، ۳، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۱۶)

۴۸- گزینه ۲»

(فیروز نژادنیف)

تسویف به معنای امروز و فردا کردن و توبه را به تأخیر انداختن است و بیشتر برای گمراه کردن جوانان به کار می‌رود.

(دین و زندگی، ۳، درس ۸، صفحه ۹۹)

۴۹- گزینه ۲»

(فریدن سماقی)

احکام اسلام در هر دوره و زمانه‌ای قابل اجرا است و هر قدر زندگی بشر پیچیده‌تر شود و نیازهای جدیدی پدید آید، فقها و مجتهدین می‌توانند احکام اسلامی را متناسب با آن شرایط استخراج کنند.

(دین و زندگی، ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۱)

۵۰- گزینه ۳»

(علیرضا ذوالفقاری زهل)

بشرین حارث از خدمتکار خود شنید که امام کاظم (ع) فرمودند: «اگر بنده می‌بود، بندگی می‌کرد و حرمت صاحب خود را نگه می‌داشت». او با شنیدن این جمله متنبه شد و توبه کرد. مقصود امام از «صاحب»، پروردگار هستی است که تمام مخلوقات در مالکیت او هستند.

پیامبر اکرم (ص) فرمودند: «التائب من الذنب کمن لا ذنب له: کسی که از گناه توبه کرده مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده است.» زیرا توبه با تخلیه از گناهان و شست‌وشوی قلب، انسان را پاک و طاهر می‌گرداند. این موضوع در بیان امام علی (ع) جلوه‌گر است: «التوبة تطهر القلوب و تغسل الذنوب: توبه دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید»

(دین و زندگی، ۳، درس ۸، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

دین و زندگی (۲)

۵۱- گزینه ۲»

(فیروز نژادنیف)

با گسترش سرزمین‌های اسلامی، سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد. امامان به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر علم الهی درباره همه این مسائل اظهار نظر کردند. ثمره این حضور سازنده فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ در حدیث بود. که کتاب «صحیفه سجادیه» از این جمله است.

(دین و زندگی، ۲، درس ۱۰، صفحه ۱۲۶)

۵۲- گزینه ۲»

(فیروز نژادنیف)

اوضاع نابسامان حدیث، تا حدود زیادی برای پیروان ائمه پیش نیامد. زیرا ائمه احادیث پیامبر را حفظ کرده بودند و شیعیان این احادیث را از طریق این بزرگواران که انسان‌هایی معصوم و به دور از خطا بودند به دست آوردند.

(دین و زندگی، ۲، درس ۹، صفحه ۱۱۳)

۵۳- گزینه ۴»

(مرتضی مسمی کبیر)

امام علی (ع) در سخنرانی‌های متعدد بارها مسلمانان را نسبت به ضعفشان در مبارزه با حکومت بنی‌امیه بیم داد و می‌فرمود: «سوگند به خداوندی که جانم به دست قدرت اوست، آن مردم [شامیان] بر شما پیروز خواهند شد؛ نه از آن جهت که آنان به حق نزدیک‌ترند بلکه به این جهت که آنان در راه باطلی که زمامدارشان می‌رود شتابان فرمان او را می‌برند...» اگر تحول معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص) و دو میراث‌گراقتدر آن حضرت یعنی قرآن کریم و ائمه اطهار نبود، جز نامی از اسلام باقی نمی‌ماند (صحیح بودن بخش دوم گزینه‌ها).

(دین و زندگی، ۲، درس ۹، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۵۴- گزینه ۱»

(مرتضی مسمی کبیر)

شاگرین واقعی کسانی هستند که در اعتقادشان تزلزل وجود ندارد و ثابت قدم‌اند. حلال شدن حرام‌ها و این که دو دسته در حکومت بنی‌امیه می‌گیرند، دسته‌ای بر دین خود و دسته‌ای برای دنیای خود؛ بیان‌کننده نتیجه بازگشت به دوران جاهلیت است.

(دین و زندگی، ۲، درس ۹، صفحه ۱۱۱)

۵۵- گزینه ۱»

(ممسن بیاتی)

بیان حدیث سلسله‌الذهب توسط امام رضا (ع) در تقابل با ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر (ص) است. امیرالمؤمنین (ع) و حضرت زهرا (س) به این ممنوعیت توجهی نکردند و ایشان سخنان پیامبر (ص) را به فرزندان و یاران خود آموختند و از آنان خواستند که این آموخته‌ها را به نسل بعد منتقل کنند که به عنوان نمونه از حدیث سلسله‌الذهب در این راستا یاد می‌شود.

(دین و زندگی، ۲، درس‌های ۹ و ۱۰، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۵)

۵۶- گزینه ۴»

(مهمد رضایی‌بفا)

امام علی (ع) از همان ابتدای حکومت خود به اصلاح امور اقدام کرد و در همان آغاز، فرمانروایانی همچون معاویه را که به ناحق به پست و مقام رسیده بودند و به شیوه پادشاهان و امپراطوران ستمگر حکومت می‌کردند، برکنار کرد و برای این کار چنان مصمم بود که حتی به مصلحت‌اندیشی برخی از یاران خویش نیز عمل نکرد. برخی به آن حضرت گفتند: «معاویه فردی دنیاطلب و قدرتمند است و برکناری او، سبب جنگ با شما می‌گردد». فرمود: «به خدا سوگند، حتی برای دو روز نیز او را به کار نخواهم گماشت و من هیچ‌گاه گمراه‌کنندگان را کارگزار خود قرار نخواهم داد.»

(دین و زندگی، ۲، درس ۸، صفحه ۱۰۴)

۵۷- گزینه ۳»

(مهمد رضایی‌بفا)

تعلیمات گران قدر ائمه اطهار (ع) ذخیره بزرگی از علم و دانش دین برای آیندگان پدید آورد که مجتهدان و دانشمندان در همه زمان‌ها بتوانند از این ذخیره بزرگ استفاده کنند و احکام اسلام را مطابق با زمان برای مردم بیان نمایند.

(دین و زندگی، ۲، درس ۱۰، صفحه ۱۲۸)

۵۸- گزینه ۳»

(مهمد رضا فرهنگیان)

امام علی (ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آن‌ها فرمود: «... وقتی می‌توانید به عهد خود با قرآن وفادار بمانید که پیمان‌شکنان را تشخیص دهید.»

آنگاه امام علی (ع) راه‌حل نهایی را بیان می‌کند و می‌فرماید: «پس همه این‌ها را از اهلس طلب کنید. آنان هستند که نظر دادن و حکم‌کردنشان نشان‌دهنده دانش آن‌هاست. آنان هرگز با دین مخالفت نمی‌کنند و در دین اختلاف ندارند.»

(دین و زندگی، ۲، درس ۱۰، صفحه ۱۲۳)

۵۹- گزینه ۲»

(ممد رضا یی رفا)

جابرین عبدالله انصاری، از یاران خوب رسول خدا (ص) می گوید: در کنار خانه خدا و در حضور رسول خدا (ص) بودیم که علی (ع) وارد شد. رسول خدا (ص) فرمود: «برادرم به سویتان آمد.» سپس رو به سمت کعبه کرد و دست بر آن گذاشت و فرمود: «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد، شیعیان و پیروان او، رستگاران و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.» سپس فرمود: «این مرد اولین ایمان آورنده به خدا... و ارجمندترین شما نزد خداست.» در همین هنگام، این آیه بر پیامبر خدا (ص) نازل شد: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ».

(دین و زندگی ۲، درس ۸، صفحه ۹۸)

۶۰- گزینه ۱»

(ممد رضا یی رفا)

امیرالمؤمنین (ع) به دانش بی‌مانندی رسید که هر کس در هر موردی از ایشان سؤال می‌پرسید، ایشان بی‌درنگ و در کمال درستی پاسخ می‌داد. دانش حضرت علی (ع) متصل به دانش پیامبر بود و دانش پیامبر نیز از وحی الهی سرچشمه می‌گرفت. پیامبر اکرم (ص) در همین باره فرود: «أنا مدينة العلم و علی بابها فمن أراد العلم فليأتها من بابها».

(دین و زندگی ۲، درس ۸، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

زبان انگلیسی (۲) و (۳)

۶۱- گزینه ۱»

(ممد اله استیری)

ترجمه جمله: «احتمالاً می‌دانی که برادر بزرگ‌ترم وقتی در خارج از کشور زندگی می‌کرد، مجبور شد دو سال به‌دنبال یک شغل خوب بگردد.»

نکته مهم درسی:

در جای خالی نیاز به فعل دو کلمه‌ای "look for" به معنای «جست‌وجو کردن» داریم، نه "look after" به معنای «مراقبت کردن» (رد گزینه‌های ۳ و ۴). از سوی دیگر، با توجه به وجود ساختار قیدی "when he lived abroad"، زمان جمله قطعاً گذشته است و نمی‌توان از زمان حال کامل استفاده کرد (رد گزینه ۲). دقت کنید که فریب عبارت "for two years" را نخورید، چرا که این ساختار همواره نشانه زمان حال کامل نیست.

(گرامر)

۶۲- گزینه ۳»

(مدرسه مرآتی)

ترجمه جمله: «از وقتی که مجموعه‌ای از نقاشی‌های دیوید هاکنی در نمایشگاه به نمایش گذاشته شد، همه روزه تعدادی از بازدیدکنندگان در موزه هنر حضور داشته‌اند.»

نکته مهم درسی:

با توجه به ساختار "ever since" و مفهوم جمله، باید از زمان حال کامل استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴). از طرفی، با توجه به این که فاعل (a number of people) جمع است، باید از فعل جمع استفاده کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

(گرامر)

۶۳- گزینه ۲»

(هسن روفی)

ترجمه جمله: «چیزی که بیشتر از همه [از آن] متنفرم این است که در روزهای بارانی باید با کفش‌های خیس راه بروم. بنابراین، چند کفش پلاستیکی آبی روشن با ظاهری شبیه کفش کتان تهیه کرده‌ام تا در روزهای بارانی یا برفی بپوشم.»

نکته مهم درسی:

جمله اول نیاز به فعل اصلی (is) دارد. از آن‌جا که "is" فعل اسنادی است، می‌توانیم بعد از آن اسم مصدر به‌عنوان مسند استفاده کنیم. در واقع، "is" در این‌جا عبارت اسم مصدر (... having to walk) را به نهاد جمله (what I hate most) نسبت

می‌دهد. واضح است که در صورت استفاده از گزینه ۱، جمله مفهوم درستی نخواهد داشت. مشکل گزینه ۳ این است که قبل از ضمیر موصولی هیچ اسمی به‌عنوان موصوف نداریم. گزینه ۴ هم نیاز به "is" به‌عنوان فعل اصلی دارد.

(گرامر)

۶۴- گزینه ۱»

(سعید کویانی)

ترجمه جمله: «فکر می‌کنم باید کنفرانس را به‌صورت آنلاین برگزار کنیم، زیرا سازماندهی جلسات حضوری در طول همه‌گیری کووید-۱۹ ممنوع است.»

- (۱) ممنوع
(۲) گیج‌کننده
(۳) رایج
(۴) ضروری

(واژگان)

۶۵- گزینه ۳»

(سعید کویانی)

ترجمه جمله: «برخی والدین معتقدند که باید هر کاری از دستشان بر می‌آید برای کمک به فرزندان‌شان انجام دهند تا از نظر جسمی در زندگی خود فعال‌تر شوند.»

- (۱) به‌ویژه
(۲) به‌طور طبیعی
(۳) از نظر جسمی
(۴) با دقت، با احتیاط

(واژگان)

۶۶- گزینه ۲»

(سعید کویانی)

ترجمه جمله: «این روستا به‌دلیل فاصله زیاد تا شهرهای شلوغ، یکی از مناطق دارای کمترین آلودگی کشور به‌شمار می‌رود.»

- (۱) اجتماعی
(۲) آلوده
(۳) تدریجی
(۴) قدیمی، باستانی

(واژگان)

۶۷- گزینه ۱»

(عطا عبدالزاده)

ترجمه جمله: «طبق مطالعات اخیر، زنان معمولاً از سلامت روانی بهتری نسبت به مردان برخوردارند، زیرا احساسات خود را نگه نمی‌دارند و هر زمان که بخواهند، گریه می‌کنند.»

- (۱) احساس، عاطفه
(۲) تقاضا
(۳) تجربه
(۴) توجه

(واژگان)

۶۸- گزینه ۲»

(عطا عبدالزاده)

ترجمه جمله: «این صفحه‌های خورشیدی، برق کافی برای تأمین برق یک خانه با تمام انرژی مورد نیاز آن را تولید می‌کنند.»

- (۱) اجتناب کردن
(۲) تولید کردن
(۳) مصرف کردن
(۴) تأثیر گذاشتن

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

منابع انرژی پایدار اغلب شامل تمام منابع پاک و تجدیدپذیر مانند نور خورشید، باد و آب در نظر گرفته می‌شود. سوخت‌های فسیلی منابع انرژی پایدار محسوب نمی‌شوند، زیرا مصرف انسان از سوخت‌های فسیلی باعث کاهش این نوع سوخت می‌شود. انرژی خورشیدی منبع قدرتمندی از انرژی پایدار است که از خورشید می‌آید. تاکنون و تقریباً میلیاردها سال است که خورشید هرگز تولید انرژی را متوقف نکرده است. تخمین زده می‌شود که نور خورشیدی که به‌مدت یک ساعت به زمین می‌تابد، می‌تواند انرژی مورد نیاز کل جهان را برای یک سال کامل تأمین کند. انرژی خورشیدی را می‌توان به اشکال دیگر انرژی تبدیل کرد و گرما و برق، متداول‌ترین نوع هستند.

۶۹- گزینه ۲»

(عقیل ممدری/روش)

- ۱) مضر
۲) تجدیدپذیر
۳) جنشی
۴) مؤثر

(کلوزتست)

۷۰- گزینه ۴»

(عقیل ممدری/روش)

نکته مهم درسی:

طبق مفهوم جمله و عبارت "Up to now and for almost billions of years". زمان حال کامل بهترین گزینه برای کامل کردن جمله است (رد گزینه‌های ۱ و ۲). از طرفی، چون "stop" در این جمله به معنای «متوقف کردن انجام کاری» است، فعل بعد از آن (produce) باید به شکل اسم مصدر (فعل "ing" دار) باشد (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

(کلوزتست)

۷۱- گزینه ۲»

(عقیل ممدری/روش)

نکته مهم درسی:

بعد از حرف اضافه، از اسم مصدر (فعل "ing" دار) استفاده می‌شود.

(کلوزتست)

۷۲- گزینه ۱»

(عقیل ممدری/روش)

- ۱) تبدیل کردن
۲) جذب کردن
۳) سر جای خود گذاشتن، عوض کردن
۴) درمان کردن

(کلوزتست)

ترجمه متن درک مطلب ۱:

قطارها همیشه راهی هیجان‌انگیز برای سفر بوده‌اند، چه لوکوموتیو بخار زیبا و سریع مالارد بریتانیایی متعلق به اواخر دهه ۱۹۳۰ باشد، چه سیستم‌های ریلی مدرن‌تر مانند شینکانسن ژاپن، یا قطارهای پرسرعت فرانسه به نام TGV. از آن جایی که برخی از نقاط جهان مانند بریتانیا و آلمان بالآخره از طریق واکنسیناسیون گسترده در مبارزه با کووید-۱۹ کمی آرامش یافته‌اند، مردم رؤیای سفر را دوباره در سر می‌پروراندند. برای کسانی که دلتنگ سفر با قطار هستند و مایلند برای برخی تجربیات مهمی پس از همه‌گیری اوپروس کرونا [برنامه‌ریزی کنند، مطمئناً اکنون زمان خوبی برای برنامه‌ریزی یک سفر در برخی از طولانی‌ترین مسیرهای ریلی روی کره زمین است.

یکی از مقاله‌های جالب منتشر شده توسط [روزنامه] تلگراف، نگاهی به طولانی‌ترین مسیرهای راه‌آهن مستقیم دارد که شامل تعویض قطار نمی‌شوند. راه‌آهن ترانس سبیری که مسکو را به خاور دور روسیه متصل می‌کند، همچنان طولانی‌ترین مسیر ریلی مستقیم جهان است که ۹۲۵۹ کیلومتر یا ۵۷۵۳ مایل طول دارد. به گزارش [روزنامه] تلگراف، این سفر از میان کوه‌های اورال، جنگل‌های [درخت] غان سبیری و دریاچه پایکال می‌گذرد و شش روز طول می‌کشد. دومین مسیر طولانی بدون تعویض [قطار] را می‌توان در کانادا یافت که از تورنتو تا ونکوور ۴۴۶۶ کیلومتر یا ۲۷۷۵ مایل را طی می‌کند. رتبه سوم به چین تعلق دارد، جایی که مسیر بین شانگهای و لهاسا ۴۳۷۳ کیلومتر یا ۲۷۱۷ مایل است.

۷۳- گزینه ۱»

(ممدی طاهری)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»
«طولانی‌ترین مسیرهای ریلی جهان»

(درک مطلب)

۷۴- گزینه ۴»

(ممدی طاهری)

ترجمه جمله: «چرا نویسنده در پاراگراف اول به برخی سیستم‌های ریلی و قطارهایی همچون مالارد و شینکانسن اشاره کرده است؟»
«برای این که از گفته قبلی در ارتباط با محبوبیت قطارها در طول تاریخ حمایت کند.»

(درک مطلب)

۷۵- گزینه ۱»

(ممدی طاهری)

ترجمه جمله: «کلمه "spectacular" (مهیج، خارق‌العاده) در پاراگراف «۱» از نظر معنایی به ... نزدیک‌ترین است.»
«"amazing" (حیرت‌انگیز)»

(درک مطلب)

۷۶- گزینه ۳»

(ممدی طاهری)

ترجمه جمله: «طبق متن، کدام یک از موارد زیر در ارتباط با طولانی‌ترین خطوط راه‌آهن دنیا صحیح است؟»
«طولانی‌ترین مسیر ریلی دنیا از محیط‌های طبیعی مختلفی عبور می‌کند.»

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب ۲:

آیا تا به حال در برکه، نهر یا دریاچه شنا کرده‌اید متوجه یک زالو که به بدنتان چسبیده است شده‌اید؟ احتمالاً تا جایی که می‌توانید به سرعت آن را از خود دور می‌کنید. اما زالوها واقعاً منجرکننده نیستند و گاهی اوقات می‌توانند زندگی را نجات دهند!

در مصر باستان و بعدها در اروپای قرون وسطی، پزشکان روی ابدن بیماران زالو می‌گذاشتند. آن‌ها معتقد بودند که موجودات گرم‌مانند بدون ستون فقرات می‌توانند تمام انواع بیماری‌ها را با میکیدن خون بیمار درمان کنند. در اروپا و ایالات متحده، میلیون‌ها زالو در طول دهه ۱۸۰۰ استفاده شد. پزشکان از زالو برای درمان انواع بیماری‌ها استفاده می‌کردند. استفاده می‌کردند. مردم خیلی زود متوجه شدند که زالوها نمی‌توانند اکثر بیماری‌ها را درمان کنند و درمان خوبی برای بیماران نیست. با این حال، در سال ۱۹۸۵، یک دکتر از دانشگاه هاروارد یکبار دیگر فکر مردم را تغییر داد. او سعی داشت گوش یک بیمار را که بریده شده بود دوباره بچسباند. وی در اتصال مجدد رگ‌ها مشکل داشت، زیرا خون بیمار همچنان لخته می‌شد. او برای بیرون آوردن خون از زالو استفاده کرد و گوش را نجات داد.

از آن زمان، زالو اغلب در جراحی‌هایی که اعضای بدن مجدداً متصل می‌شوند، استفاده می‌گردد. در حین جراحی، زالو در ناحیه‌ای قرار می‌گیرد که جراح نمی‌خواهد خون جمع و لخته شود. سپس زالو ماده مایعی تولید می‌کند که رگ‌ها را باز نگه می‌دارد و از لخته شدن خون جلوگیری می‌کند. زالو خون اضافی را می‌مکد و اجازه می‌دهد خون تازه جریان یابد که به بهبودی بیمار کمک می‌کند.

۷۷- گزینه ۳»

(حسن روهی)

ترجمه جمله: «متن عمدتاً درباره چه چیزی بحث می‌کند؟»
«کاربردهای پزشکی زالوها»

(درک مطلب)

۷۸- گزینه ۲»

(حسن روهی)

ترجمه جمله: «طبق متن، چرا یک پزشک در سال ۱۹۸۵ تصمیم به استفاده از زالو گرفت؟»
«لازم بود که جلوی لخته شدن خون را بگیرد.»

(درک مطلب)

۷۹- گزینه ۲»

(حسن روهی)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر نحوه ارائه اطلاعات در پاراگراف «۳» را به بهترین نحو توصیف می‌کند؟»
«به یک نکته کلی اشاره می‌گردد و سپس روند مرتبط به صورت مرحله‌به‌مرحله شرح داده می‌شود.»

(درک مطلب)

۸۰- گزینه ۴»

(حسن روهی)

ترجمه جمله: «با توجه به متن، وقتی زالو روی بیمار گذاشته می‌شود، کدام یک از موارد زیر اول اتفاق می‌افتد؟»
«زالو ماده‌ای را تولید می‌کند.»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- گزینه «۲»

(نسترن صمدی)

با توجه به جمله هفتم و دهم دنباله حسابی داریم:

$$a_7 = 20 \Rightarrow \begin{cases} a_1 + 6d = 20 & * \\ a_1 + 9d = 26 \end{cases}$$

$$a_{10} = 26 \Rightarrow \begin{cases} a_1 + 9d = 26 \\ 3d = 26 - 20 \Rightarrow 3d = 6 \Rightarrow d = 2 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{*} a_1 + 6(2) = 20 \Rightarrow a_1 = 8$$

$$a_3 = a_1 + 2d = 8 + 4 = 12$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۸۲- گزینه «۴»

(نسترن صمدی)

اگر بین a و b ، تعداد k واسطه حسابی درج کنیم، آنگاه $d = \frac{b-a}{k+1}$

$$\Rightarrow d = \frac{10-3}{3+1} = \frac{7}{4}$$

$$\Rightarrow a_7 = a_1 + (n-1)d = 3 + 6\left(\frac{7}{4}\right) = 3 + \frac{21}{2} = \frac{27}{2} = 13\frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۸۳- گزینه «۲»

(نسترن صمدی)

با توجه به صورت سؤال داریم:

$$a_7 + a_4 = 3a_7 - 2$$

$$\Rightarrow a_1 + d + a_1 + 3d = 3(a_1 + 6d) - 2$$

$$2a_1 + 4d = 3a_1 + 18d - 2$$

$$\Rightarrow 2 = a_1 + 14d = a_{15}$$

$$\Rightarrow a_{15} = 2$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۸۴- گزینه «۲»

(امیر زراندوز)

ابتدا جمله اول و دوم دنباله را به دست می‌آوریم:

$$S_1 = a_1 = 2 \times 1^2 + 1 = 3$$

$$S_2 = 2 \times 2^2 + 2 = 10 = a_1 + a_2 \Rightarrow 10 = 3 + a_2 \Rightarrow a_2 = 7$$

$$d = a_2 - a_1 = 7 - 3 = 4$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۸۵- گزینه «۴»

(امیر زراندوز)

اعداد فرد ۲۰۱ تا ۷۹۹ جملات یک دنباله حسابی با $a_1 = 201$ و $d = 2$ هستند؛ پس:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 799 = 201 + (n-1) \times 2$$

$$\Rightarrow 799 = 201 + 2n - 2 \Rightarrow 2n = 600 \Rightarrow n = 300$$

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) \Rightarrow S_{300} = \frac{300}{2}(201 + 799)$$

$$= 150 \times 1000 = 150000$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۸۶- گزینه «۱»

(مهدی ابراهیم تونزنده پانی)

$$\frac{a+b}{2} = 11 \Rightarrow a+b = 22$$

با درج ۶ واسطه حسابی بین a و b ، اختلاف مشترک دنباله برابر ۳ می‌شود. در نتیجه با فرض $(b > a)$ داریم:

$$3 = \frac{b-a}{6+1} \Rightarrow b-a = 21$$

در نتیجه می‌توان نوشت:

$$\begin{cases} a+b=22 \\ b-a=21 \end{cases} \Rightarrow 2b=43 \Rightarrow b=\frac{43}{2}=21\frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow a = 0\frac{1}{2}$$

عدد بزرگ‌تر $21\frac{1}{2}$ است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۸۷- گزینه «۳»

(موری براتی)

با توجه به جمله عمومی الگوهای c_n و d_n جملات آن‌ها به صورت زیر است:

$$c_n = 3n - 2 \Rightarrow 1, 4, 7, 10, 13, 16, 19, \dots$$

$$d_n = 2n + 1 \Rightarrow 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, \dots$$

جملات مشترک به صورت $7, 13, 19, \dots$ است که این اعداد یک دنباله حسابی تشکیل می‌دهند.

$$7, 13, 19, \dots$$

$$a_1 = 7, \quad d = 6$$

$$\Rightarrow a_n = 7 + (n-1) \times 6 = 6n + 1$$

$$\Rightarrow 6n + 1 < 211 \Rightarrow 6n < 210 \Rightarrow n < 35$$

پس دنباله‌های c_n و d_n ، ۳۴ جمله مشترک کوچکتر از ۲۱۱ دارند.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

ریاضی و آمار (۳) - سؤال‌های «آشنا»

(کتاب آبی)

۹۱- گزینه «۱»

ابتدا جمله اول و اختلاف مشترک دنباله را به دست می‌آوریم:

$$2, 7, 12, \dots \Rightarrow a_1 = 2, d = 7 - 2 = 5$$

$$\Rightarrow a_n = 2 + 5(n-1) = 5n - 3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطری، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

(کتاب آبی)

۹۲- گزینه «۴»

$$a_n = a_{n-1} + 3 \xrightarrow{a_1 = -5} \begin{cases} a_2 = a_1 + 3 = -5 + 3 = -2 \\ a_3 = a_2 + 3 = -2 + 3 = 1 \end{cases}$$

جملات دنباله $-5, -2, 1, \dots \Rightarrow a_1 = -5, d = -2 - (-5) = 3$

$$a_{10} = a_1 + 9d = -5 + 9(3) = -5 + 27 = 22$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطری، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

(کتاب آبی)

۹۳- گزینه «۱»

برای محاسبه مجموع هفده جمله اول دنباله حسابی داریم:

$$\begin{aligned} a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + \dots + a_{14} + a_{15} + a_{16} + a_{17} \\ = (a_1 + a_{17}) + (a_2 + a_{16}) + \dots + (a_8 + a_{10}) + a_9 \\ = \underbrace{2a_9 + 2a_9 + 2a_9 + \dots + 2a_9}_{\text{تا } 8} + a_9 = 17a_9 = 17 \times 8 = 136 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطری، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

(کتاب آبی)

۹۴- گزینه «۲»

در دنباله حسابی داریم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

$$a_6 = \frac{1}{3}a_{10} \longrightarrow a_{10} = 3a_6$$

$$\Rightarrow a_1 + 9d = 3(a_1 + 5d) \Rightarrow a_1 + 9d = 3a_1 + 15d$$

$$\Rightarrow 2a_1 + 6d = 0 \Rightarrow 2(a_1 + 3d) = 0 \Rightarrow a_1 + 3d = 0 \Rightarrow a_6 = 0$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطری، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

(کتاب آبی)

۹۵- گزینه «۴»

اگر فرض کنیم وی در هفته n ام به دستمزد ۲۰۰۰ واحد خواهد رسید:

$$a_1 = 750$$

$$d = 25$$

$$a_n = 2000$$

$$\Rightarrow a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 2000 = 750 + (n-1)25$$

$$\Rightarrow 2000 = 750 + 25n - 25 \Rightarrow 25n = 2000 - 750 + 25$$

$$\Rightarrow 25n = 1275 \Rightarrow n = \frac{1275}{25} = 51$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطری، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

(نسترن صمیری)

۸۸- گزینه «۱»

با توجه به اطلاعات سؤال داریم:

$$\frac{a_4 + a_5 + a_6}{a_7 + a_8 + a_9} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{a_1 + 3d + a_1 + 4d + a_1 + 5d}{a_1 + 6d + a_1 + 7d + a_1 + 8d} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{3a_1 + 12d}{3a_1 + 21d} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{a_1 + 4d}{a_1 + 7d} = \frac{1}{2} \Rightarrow 2a_1 + 8d = a_1 + 7d \Rightarrow a_1 + d = 0$$

$$\begin{cases} a_1 + d = 0 \\ a_1 + 2d = 8 \end{cases} \Rightarrow d = 8 - 0 \Rightarrow d = 8$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطری، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

(معمد بهیرایی)

۸۹- گزینه «۱»

با توجه به اطلاعات سؤال داریم:

$$a_3 = a_1 + 2d = 8 \quad (1)$$

$$a_7 = a_1 + d \xrightarrow{a_7 = d} a_1 + d = d \Rightarrow a_1 = 0$$

$$\xrightarrow{(1)} 2d = 8 \Rightarrow d = 4$$

مجموع ۲۰ جمله ابتدایی دنباله حسابی برابر است با:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_{20} = \frac{20}{2}(2 \times 0 + 19 \times 4)$$

$$\Rightarrow S_{20} = 10 \times 19 \times 4 = 760$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطری، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

(معمد بهیرایی)

۹۰- گزینه «۴»

حاصل جمع داده شده را به کمک مجموع جملات دنباله حسابی

$(d = -4, a_1 = 88)$ می‌توان به دست آورد.

باید مشخص کنیم که ۱۲، جمله چندم این دنباله است.

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

$$12 = 88 + (n-1)(-4) \Rightarrow -3 = -22 + n - 1$$

$$\Rightarrow n = 20$$

$$\Rightarrow S_{20} = \frac{20}{2}(88 + 12) = 10 \times 100 = 1000$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطری، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۹۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

با توجه به نمودار داریم:

$$\begin{cases} a_7 = 3 \Rightarrow a_1 + d = 3 \\ a_9 = 9 \Rightarrow a_1 + 3d = 9 \end{cases} \Rightarrow 2d = 6 \Rightarrow d = 3$$

$$\Rightarrow a_5 = a_9 + d = 9 + 3 = 12$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۹۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

مربع جملات یک دنباله حسابی، همواره دنباله حسابی نیست، زیرا:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_n^2 = (a_1 + (n-1)d)^2$$

$$\Rightarrow a_n^2 = a_1^2 + 2a_1d(n-1) + (n-1)^2 d^2$$

با توجه به جمله عمومی a_n^2 که در آن توان n از مرتبه ۲ است، این دنباله یک دنباله حسابی نیست. درستی گزینه‌های «۱» تا «۳» را به عنوان تمرین اثبات کنید.

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۹۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

این اعداد جملات یک دنباله حسابی با جمله اول -23 و اختلاف مشترک 6 هستند.

$$d = a_7 - a_1 = -17 - (-23) = 6$$

اول تعداد جملات دنباله را به دست می‌آوریم:

$$151 = -23 + (n-1)6 \Rightarrow 151 = -23 + 6n - 6$$

$$\Rightarrow 180 = 6n \Rightarrow n = 30$$

حال S_n (مجموع جملات دنباله) را حساب می‌کنیم:

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) \Rightarrow S_{30} = \frac{30}{2}(-23 + 151) = 15 \times 128 = 1920$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۹ تا ۷۲)

۹۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

$$d = \frac{a_m - a_n}{m - n} \Rightarrow d = \frac{82 - 46}{13 - 7} \Rightarrow d = \frac{36}{6} = 6$$

$$a_7 = 46 \Rightarrow a_1 + 6d = 46 \Rightarrow a_1 + 6 \times 6 = 46 \Rightarrow a_1 = 46 - 36 = 10$$

$$a_{19} = a_1 + 18d = 10 + 18 \times 6 = 118$$

$$S_{19} = \frac{n}{2}(a_1 + a_{19}) \Rightarrow S_{19} = \frac{19}{2}(10 + 118)$$

$$\Rightarrow S_{19} = \frac{19}{2} \times 128 = 19 \times 64 \Rightarrow S_{19} = 1216$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۹ تا ۷۲)

۱۰۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

$$S_5 = 60 \Rightarrow \frac{1}{2}[2a_1 + 4d] = 60 \Rightarrow \frac{1}{2} \times 2a_1 + \frac{1}{2} \times 4d = 12$$

$$\Rightarrow a_1 + 2d = 12 \quad (I)$$

$$a_4 + a_5 = 3(a_1 + a_2 + a_3) \Rightarrow (a_1 + 3d) + (a_1 + 4d)$$

$$= 3(a_1 + a_1 + d + a_1 + 2d) \Rightarrow 2a_1 + 7d = 9a_1 + 9d$$

$$2a_1 + 3d$$

$$\Rightarrow 7d - 9d = 9a_1 - 2a_1 \Rightarrow 7a_1 = -2d \Rightarrow a_1 = \frac{-2}{7}d \quad (II)$$

مقدار به دست آمده برای a_1 در رابطه (II) را در رابطه (I) جای گذاری می‌کنیم:

$$a_1 + 2d = 12 \Rightarrow \frac{-2}{7}d + 2d = 12 \Rightarrow \frac{-2d + 14d}{7} = 12$$

$$\Rightarrow \frac{12d}{7} = 12 \Rightarrow d = 7 \times 1 = 7$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۹ تا ۷۲)

ریاضی و آمار (۱) و (۲)

۱۰۱- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

برای محاسبه شاخص دو کالا داریم:

$$\text{شاخص بهای دو کالا} = \frac{(4000 \times 80) + (10000 \times 40)}{(2000 \times 80) + (8000 \times 40)} \times 100$$

$$= \frac{720000}{480000} \times 100 = 150$$

(ریاضی و آمار، (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۱)

۱۰۲- گزینه «۲»

(محمّد بصرایی)

منظور از مشاهده یا نقطه داده‌ای در آمار، مجموعه‌ای شامل یک یا چند مقدار اندازه‌گیری شده برای یک عضو جامعه آماری است.

(ریاضی و آمار، (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه ۱۳۰)

۱۰۳- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

فرض می‌کنیم تعداد افراد بیکار ۱۶ ساله و بیشتر برابر با x باشد.

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{x}{4000 + x} = \frac{20}{100} = \frac{1}{5}$$

$$\Rightarrow 5x = 4000 + x$$

$$4x = 4000$$

$$\Rightarrow x = 1000 \text{ نفر}$$

(ریاضی و آمار، (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۱)

درآمدها به ترتیب $\rightarrow 2/4, 3(2/4), 6(2/4)$
میانگین $= 7/2$

$\Rightarrow$ میلیون تومان $= \frac{7/2}{2} = 3/6$ خط فقر به کمک میانگین

$\Rightarrow$ تومان $= 400,000 = 400$ میلیون تومان $= 4 - 3/6 = 0/4$ اختلاف جوابها

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

«۱۰۷- گزینه ۳» (امیر زرانروز)

$1400 \times 31 = \frac{40 \times 1400 \times \text{قیمت در سال پایه}}{100} = \frac{40 \times 1400}{100}$

$= 124$ میلیون تومان

توجه کنید که تمام شاخص‌ها در سال پایه برابر ۱۰۰ فرض می‌شوند.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۷)

«۱۰۸- گزینه ۴» (امیر زرانروز)

$\pi r^2 = \pi \times 1^2 = \pi$ مساحت مربوط به مریم

$\Rightarrow 2\pi =$ مساحت دایره $2 \times$ فاصله محل کار مریم تا خانه

$4\pi = \pi \times 2^2 = \pi r^2$ مساحت مربوط به نیلوفر

$\Rightarrow 8\pi = 2(4\pi) = 2$ مساحت دایره $2 \times$ فاصله محل کار نیلوفر تا خانه

$\Rightarrow 6\pi = 8\pi - 2\pi$ اختلاف فاصله‌ها

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

«۱۰۹- گزینه ۱» (مهم‌بیرایی)

$BMI = \frac{\text{وزن بر حسب کیلوگرم}}{\text{قد بر حسب متر}^2}$

$\Rightarrow 24 = \frac{M}{(1/8)^2} \Rightarrow M = 24 \times (1/8)^2$

$\Rightarrow M = 24 \times 3/24 = 77/76 \text{ kg}$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۶۱)

«۱۰۴- گزینه ۳» (علیرضا عبیری)

$A = \frac{\text{مقدار واقعی A}}{\text{مقدار بیشینه A}} \times 100 \Rightarrow 80 = \frac{x}{30} \times 100$

$\Rightarrow x = \frac{80 \times 30}{100} = 24$

$B = \frac{\text{مقدار واقعی B}}{\text{مقدار بیشینه B}} \times 100$

$\Rightarrow 100 = \frac{x}{100} \times 100 \Rightarrow x = 100$

به همین ترتیب داریم:

$C = \frac{x}{80} \times 100 \Rightarrow 100x = 3200 \Rightarrow x = 32$

$\Rightarrow \bar{x} = \frac{24 + 100 + 32}{3} = \frac{156}{3} = 52$

$\sigma^2 = \frac{(24-52)^2 + (100-52)^2 + (32-52)^2}{3}$

$= \frac{784 + 2304 + 400}{3} = \frac{3488}{3}$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

«۱۰۵- گزینه ۲» (امیر زرانروز)

$40 = \frac{x}{60} \times 100 \Rightarrow 40 = \frac{\text{تعداد بیکاران}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100$ نرخ بیکاری

$\Rightarrow x = \frac{40 \times 60}{100} = 24$ میلیون نفر

فرض کنیم y تعداد بیکاران پس از رسیدن بیکاری به ۲۰ درصد باشد.

$20 = \frac{y}{60} \times 100 \Rightarrow 1200 = 100y$

$\Rightarrow y = 12$ میلیون نفر

$\Rightarrow x - y = 12$ ۱۲ میلیون شغل جدید باید ایجاد کنیم.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

«۱۰۶- گزینه ۱» (امیر زرانروز)

$\bar{x} = \frac{\text{مجموع حقوق}}{\text{تعداد}} = \frac{24}{3} = 8$ (میلیون تومان)

$\frac{\bar{x}}{2} = \frac{8}{2} = 4$ (میلیون تومان) خط فقر به کمک میانگین

اگر حقوق محسن را x فرض کنیم، حقوق رضا برابر $3x$ و حقوق علی برابر $2(3x)$ یعنی $6x$ خواهد بود، لذا داریم:

$24 = x + 3x + 6x = 24$ مجموع حقوق ۳ نفر

$\Rightarrow 10x = 24 \Rightarrow x = 2/4$ میلیون تومان

۱۱۰- گزینه «۴»

(امیر محمودیان)

تعداد رتبه‌های برتر شهر A: $2+5=7$

تعداد رتبه‌های برتر شهر B: $6+4=10$

تعداد رتبه‌های برتر شهر C: $12+9=21$

شهری بهتر است که نسبت تعداد رتبه‌های برتر آن به جمعیت شهر بزرگتر باشد. مساحت دایره‌ها متناسب با مجذور شعاع‌ها است. بنابراین عملکرد هر شهر را به دست می‌آوریم و کسرها را هم مخرج می‌کنیم:

$$A \text{ عملکرد شهر } = \frac{7}{1} = 7$$

$$B \text{ عملکرد شهر } = \frac{10}{2} = 5$$

$$C \text{ عملکرد شهر } = \frac{21}{4} = 5/25$$

$$\Rightarrow A > C > B$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

اقتصاد

۱۱۱- گزینه «۲»

(فاطمه فویمیان)

تحریم‌های اقتصادی دو دسته است:

۱- تحریم تجاری (مانع‌تراشی در مقابل صادرات و واردات کالا، خدمات و عوامل تولید مثل سرمایه)

۲- تحریم مالی (مانع‌تراشی در مقابل مبادلات مالی، بانک‌ها و بیمه‌ها)

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه ۱۲۱)

۱۱۲- گزینه «۲»

(مهدی ضیایی)

الف) به افرادی که شغل آن‌ها خرید محصول در مرکز تولید و فروش آن در مناطق مصرف بین‌المللی است در اصطلاح «تاجر» یا «بازرگان» گفته می‌شود.

ب) هر کشور و سازمانی که نیروهای متخصص و آموزش‌دیده بیشتری در اختیار دارد در زمینه تجارت جهانی موفق‌تر است.

ج) خطر حمله و هجوم دزدها و راهزنان در هنگام صادر کردن کالایی به شهر دیگر از موارد ناامنی در گذشته است و حاکمان محلی با هدف حمایت از صنایع داخلی، به هر قیمتی و هر چند غیرعقلانی، هرگونه مرادده خارجی را تهدید تلقی می‌کردند و اجازه گسترش روابط اقتصادی بین‌المللی را نمی‌دادند. این دو مورد از موانع قانونی، ناامنی و ضعف دولت‌ها می‌باشد. نبود وسایل حمل و نقل و راه‌های مناسب نیز هزینه‌های تجارت را به شدت افزایش می‌داد.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

۱۱۳- گزینه «۴»

(کتاب آبر)

مورد «الف» به یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری، مورد «ب» به وضعیت اقلیمی متفاوت و مورد «ج» به یکسان نبودن منابع و عوامل تولید اشاره دارد.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۱۱۴- گزینه «۳»

(کتکور سراسری ۹۳)

تمامی گزینه‌ها به استثنای گزینه «۳» به منافع حاصل از تجارت بین‌الملل و نقش تجارت بین‌الملل در اقتصاد کشورها می‌پردازند.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

۱۱۵- گزینه «۴»

(مهدی ضیایی)

الف) تحریم نفت در ایران، موجب شد سهم درآمدهای نفتی در بودجه جاری کشور کاهش یابد و دولت بیشتر به اقتصاد و تولید ملی و رونق اقتصادی بیندیشد.

ب) امروزه جهانی شدن اقتصاد، موجب شده است روز به روز از میزان تأثیرگذاری تحریم‌های تجاری کاسته شود.

ج) اتحادیه ملل جنوب شرق آسیا معروف به آسه‌آن با ده عضو، پس از امریکا، ژاپن و اتحادیه اروپا چهارمین منطقه قدرتمند تجاری در جهان به‌شمار می‌رود.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۳)

۱۱۶- گزینه «۲»

(کتاب آبر)

الف) امروزه عباراتی مانند «ساخت ژاپن» معنایی ندارد. (تولید فراملیتی و چندملیتی)

ب) اگر قیمت جهانی پوشاک ده برابر غذا باشد، تجارت بین ایران و برزیل، دیگر برای ایران سودآور نخواهد بود. (قیمت‌گذاری ناعادلانه)

ج) اقتصاددانان به «مزیت نسبی راهبردی» و منافع سیاسی و غیراقتصادی هم توجه می‌کنند. (محصولات راهبردی)

د) کشوری که دریا ندارد با فناوری می‌تواند محصولات شیلات تولید کند. (حمایت از صنایع نوزاد و گلخانه‌ای)

ه) کشورهایی که زمانی به دلیل صنعتی بودن، پیشرفته به‌شمار می‌رفتند، امروزه صنایع خود را به کشورهای دیگر منتقل می‌کنند. (احیا و خلق مزیت اقتصادی)

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۹)

۱۱۷- گزینه «۴»

(نسرین پعفری)

الف) سازمان کنفرانس اسلامی با فکر گردهم آوردن دولت‌های اسلامی و ایجاد نوعی اتحاد میان کشورهای اسلامی در سال ۱۹۷۲ میلادی تشکیل شد. هرچند این سازمان نهادی صرفاً اقتصادی نیست، نهادهای فرعی اقتصادی مثل مرکز اسلامی توسعه تجارت، بانک توسعه اسلامی و اتاق صنعت و بازرگانی اسلامی دارد.

ب) انقلاب دربانوردی ایرانیان و مسلمانان در قرون ۱۲-۱۳ میلادی و سپس اروپاییان در قرن ۱۵، و پیدایش صنعت بخار، حمل و نقل ریلی و هوانوردی و به دنبال آن، پیشرفت دانش فنی بشر، وجود امنیت نسبی در سرزمین‌ها، راه‌های مناسب و مقررات مورد قبول بین‌المللی، موجب شد هزینه‌های تجارت نه تنها در داخل مرزها بلکه در خارج از آن نیز کاهش یابد.

ج) موقعیت و امکانات طبیعی موجود یا فناوری در هر کشور سبب می‌شود که ساکنان آن کشور به تولید کالاهای خاصی بپردازند.

د) کشورها در اعمال سیاست‌های تجاری خود بین کشورهای دوست و شریکان تجاری با سایر کشورها یکسان عمل نمی‌کنند؛ با برخی از کشورها، روابط تجاری و اقتصادی بیشتر از دیگران برقرار می‌کنند و با تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی یا بلوک‌های تجاری، سعی در افزایش مبادلات تجاری بین خود و اعضای آن اتحادیه و کاهش موانع تجاری دارند.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۱، ۱۱۳، ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۱۸- گزینه «۳»

(نسرین پعفری)

الف) صحیح است.

ب) نادرست است. نبود وسایل حمل و نقل و راه‌های مناسب در گذشته، سبب می‌شد تولیدکنندگان همیشه اندازه محدودی کالا تولید و به بازارهای داخلی عرضه می‌کردند و هرگز از تولیدات دیگران بهره نمی‌بردند.

پ) صحیح است.

ت) نادرست است. تأکید بر استقلال اقتصادی و خودکفایی یا تولید ملی و جایگزینی واردات، به معنای قطع روابط تجاری و اقتصادی با دنیا، انزوا و گوشه‌گیری از اقتصاد بین‌الملل نیست.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۵، ۱۱۹ و ۱۲۳)

۱۱۹- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

چین در تولید پنبه مزیت مطلق دارد.

فیلیپین در تولید برنج مزیت مطلق دارد.

کشور اندونزی از نظر عوامل تولید با دو کشور فوق (چین و فیلیپین) یکسان است. اگر اندونزی همه امکانات خود را بر تولید پنبه متمرکز کند، ۲۳ تن پنبه و اگر به برنج تخصیص دهد ۳۵ تن برنج تولید می‌کند. ملاحظه می‌شود که اندونزی در تولید برنج و پنبه نسبت به چین و فیلیپین مزیت

اقتصادی ندارد. یعنی هیچ‌یک از دو کالا را به صرفه تولید نمی‌کند. اقتصاددانان در این حالت از مفهوم مزیت نسبی استفاده می‌کنند: هر چند اندونزی در برنج و پنبه نسبت به دیگر کشورها مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در تولید برنج (۳۵ تن) نسبت به پنبه (۲۳ تن) مزیت نسبی دارد.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

۱۲۰- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) زنجیره خلق ارزش به تمامی مراحل ایجاد ارزش افزوده می‌گویند.

ب) محصولات راهبردی: کالاهای و خدماتی را که تولید آن‌ها بدون توجه به میزان سود، هزینه و بازار و ... انجام می‌شود.

ج) بانک جهانی (WB)

صندوق بین‌المللی پول (IMF)

سازمان تجارت جهانی (WTO)

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۷، ۱۲۰ و ۱۲۳)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۲۱- گزینه «۴»

(سید علیرضا امیری)

کلمه «سودا» در این گزینه فقط در معنی عشق به کار رفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بود در دو معنی به کار رفته است: ۱- امید و آرزو ۲- رایحه

گزینه «۲»: دل سیه در دو معنا به کار رفته است: ۱- سیاهی داخل چشم ۲- ظالم

گزینه «۳»: خاک شدن دو معنا می‌دهد: ۱- مردن ۲- تواضع

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۱۸۹ و ۱۹۰)

۱۲۲- گزینه «۳»

(سید علیرضا امیری)

«قلب» در این بیت در معنای دل آمده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «قربان» در معنای «فدایی» به کار رفته و معنای انحرافی آن (جای کمان) با خدنگ تناسب دارد.

گزینه «۲»: «کشیده‌اند» در معنای «رسم کرده‌اند» به کار رفته است و معنای انحرافی آن (وزن کردن) با موزون تناسب دارد.

گزینه «۴»: «زن» در معنای فعل امر «بزن» استفاده شده است و معنای انحرافی آن (خانم) با حنا تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۱۸۹ و ۱۹۰)

۱۲۳- گزینهٔ «۳»

(مستغلی موسی زاره)

استعاره: زاغ و زغن استعاره از افراد فرومایه، ایهام: هزار با دو معنی عدد کثرت و نام پرنده / اغراق: در هر گوشه هزار صلاصی طرب زد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: ایهام: رخ با دو معنی چهره و قلعهٔ شطرنج / اغراق: به محض رخ نهادن شاه تسلیم شدن شاه هندوستان / استعاره ندارد.

گزینهٔ «۲»: ایهام: منصور با دو معنی منصور حلاج و پیروز / اغراق و استعاره ندارد.

گزینهٔ «۴»: ایهام: مردم دیده با دو معنی مردمک چشم و افراد دیده شده / استعاره: مشکین خال استعاره از مردمک / اغراق ندارد

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۲۴- گزینهٔ «۴»

(مهبی فراهی)

بیت فاقد آرایهٔ اغراق است. غنچه استعارهٔ مصرحه از دهان معشوق است و اینکه دهان معشوق از نظر زیبایی به اندازهٔ غنچه باشد اغراق محسوب نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: اغراق در سیاه و کیود دانستن زلف یار و همچنین در روشنایی و درخشانی چهرهٔ معشوق.

گزینهٔ «۲»: بزرگ‌نمایی یا اغراق در توصیف نهان ساختن غم عشق تا حدی که لب‌ها نیز از ورد زبان آگاه نشوند.

گزینهٔ «۳»: اغراق در توصیف قامت معشوق که با قیام معشوق قیامت به پا می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۲۵- گزینهٔ «۲»

(پوریا حسین پور)

در گزینهٔ «۲» واژهٔ «دوش» مشکوک به ایهام و ایهام تناسب است؛ اما همچنان این بیت نه ایهام دارد و نه ایهام تناسب. «دوش» در این بیت به معنی «دیشب» استفاده شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: واژهٔ «باز» در انتهای مصراع دوم ایهام دارد. هم در معنی «گشوده» و هم در معنی «دوباره» در بیت قابل جای‌گذاری است. واژهٔ «دوش» نیز اگرچه از واژه‌هایی است که در ایهام و ایهام تناسب کاربرد دارد اما در این بیت هیچ‌یک از این دو آرایه را به خود اختصاص نداده است.

گزینهٔ «۳»: واژهٔ «شور» در معنی «غوغا» به کار رفته اما در معنای دیگر خود یعنی «مزهٔ شور» با «نمکدان» تناسب دارد، بنابراین واژهٔ «شور» در این بیت ایهام تناسب دارد.

گزینهٔ «۴»: واژهٔ «مات» در معنی «سرگشته و حیران» استفاده شده اما در معنای دیگر خود یعنی «وضعیتی در بازی شطرنج که شاه قادر به هیچ حرکتی نیست و بازی به اتمام می‌رسد» با واژهٔ «شاه» تناسب دارد و ایهام تناسب به حساب می‌آید.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۱۲۶- گزینهٔ «۳»

(مهبی فراهی)

بیت فاقد آرایهٔ ایهام است/ اغراق: در مصراع اول، شاعر با استفاده از آرایهٔ تشبیه و کنایه اغراق زیبایی ایجاد کرده و آهش را مانند دودی دانسته که همین دود رنگ خورشید جهان تاب را تغییر می‌دهد و در مصراع دوم با استفاده از آرایه‌های استعاره، مجاز و کنایه، اغراق زیبایی می‌سازد و قدرت مؤگان ترش را بالاتر از قدرت پنجاب دانسته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: اغراق مفهوم کلی بیت شدت گریه را می‌رساند / ایهام: آب: ۱- آب ۲- رونق و آبرو (عبارت دور از تو نیز می‌تواند ایهام داشته باشد ۱- در فراق تو ۲- از تو دور باد)

گزینهٔ «۲»: ایهام: «از نوا افتم» دو معنا دارد: ۱- بدیخت شوم ۲- ناله کنم / اغراق: اگر شاعر ناله کند کل جهان مانند ماتم‌سرا می‌شود.

گزینهٔ «۴»: بیت فاقد اغراق است / ایهام: «کارافتادگی» دو معنا دارد: ۱- باتجربه بودن ۲- اتفاق افتادن

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۱)

۱۲۷- گزینهٔ «۴»

(مستغلی موسی زاره)

گزینهٔ «۴» ایهام و سه تشبیه دارد

ایهام: خط با دو معنی نوشته و خط زلف

تشبیهات: آیتی چون خط، نقطهٔ چون خال، دایرهٔ امکان

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: ایهام دارد اما تشبیه ندارد.

ایهام: حرف کج با دو معنی حرف کج نوشته و سخن نادرست، حرف راست با دو معنی حرف راست نوشته و سخن درست

گزینهٔ «۲»: ایهام و یک تشبیه دارد.

تشبیه: چو سرمه، ایهام: میل با دو معنی ابزار سرمه کشیدن و واحد مسافت
گزینهٔ «۳»: دو تشبیه دارد اما ایهام ندارد.

تشبیهات: محیط عشق، تیغ موج

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۲۸- گزینهٔ «۲»

(مهبی فراهی)

بیت «الف»: مجاز: استخوان: کل وجود / بیت «ب»: تشبیه: دریای غم / «ج»: اغراق: غسل در اشک زدن کنایهٔ اغراق‌آمیزی از شدت گریه را می‌رساند / بیت «د»: ایهام: نگران: ۱- نگاه کردن ۲- دلواپس و مضطرب

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۲۹- گزینه ۴»

(پوریا حسین پور)

در گزینه ۴» مصراع دوم تشبیه دارد اما خبری از ایهام نیست. واژه «کام» در این بیت ایهام تناسب دارد. معنی مورد نظر «آرزو» است اما در معنی «دهان» با خود واژه «دهان» و همچنین کلمه «زبان» تناسب برقرار می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» خون دل خوردن: کنایه از رنج بردن و ناراحت بودن/ دوات: ۱. دوی تو ۲. جوهردان.

گزینه ۲» افشا کردن راز توسط چشم بر دشمن و دوست: تشخیص و استعاره/ از چشم افتادن: ۱. جاری شدن از چشم ۲. بی‌ارزش شدن.

گزینه ۳» چشم پوشیدن از چیزی: کنایه است از صرف نظر کردن از آن/ نگران: ۱. مضطرب ۲. منتظر، چشم به راه.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریج، ترکیبی)

۱۳۰- گزینه ۲»

(پوریا حسین پور)

آرایه تشبیه در بیت «ج» دیده می‌شود. ترکیب «یم (دریا) حوادث» اضافه تشبیهی است. نوعی از آرایه ایهام در بیت «الف» دیده می‌شود که به آن ایهام دوگانه خوانی می‌گویند. یعنی می‌توان جمله را به دو گونه خواند که معنی آن تغییر کند. در مصراع دوم جمله «شکسته نی‌ام» از این گونه ایهام است: ۱) مانند نی شکسته هستم. ۲) نی‌ام شکسته است. در بیت «د» مصراع اول نشان‌دهنده آرایه اغراق است. «شوق من از یکی (اندکی) به الفت لیلی هزار (بی‌شمار) شده است».

در مصراع اول «ه»، «نقش بر آب گشتن» کنایه از «نابود شدن» است. آرایه استعاره نیز در بیت «ب» وجود دارد. واژه «دامگه» استعاره از «دنیا» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریج، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۳۱- گزینه ۲»

(رضا نوروزیگی)

عبارات «الف» و «ه» نادرست هستند. عبارت الف: بابا فغانی شیرازی از نمایندگان مکتب وقوع نیست.

عبارت ه: علاوه بر اصفهان، مناطق دیگری مثل خراسان و آذربایجان و نواحی مرکزی ایران هم از مراکز مهم فرهنگی بوده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۳۲- گزینه ۱»

(مجتبی فراهادی)

سبک شعر وحشی بافقی حد واسط سبک دوره «عراقی» و دوره بعد، یعنی سبک «هندی» است و واقع‌گرایی شاخصه اصلی آن است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۳۳- گزینه ۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

این بیت بنابر نوع تلفظ می‌تواند دو وزن داشته باشد: ۱- لش ک ر خط / تا خ ت بر / رو م یان: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن و ۲- لش ک ر خط / تا خ ت بر / رو م یان: مفتعلن مفتعلن فاعلن. به این‌گونه از ابیات ذو بحرین می‌گویند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

۱۳۴- گزینه ۳»

(هسینعلی موسی‌زاده)

در گزینه ۳» «رو ش ن ی / رو ز ت ی / شا د ی / غم / سو ز ت ی: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

تذکر: هجاهای ۳ و ۱۰ اختیار تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» «دو ش من پی / غام کردم / سوی ت اس / تا ر را: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه ۲» «جم ل خ یا / لا ت ج هان / پی ش خ یا / ل او د وان: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

تذکر: هجاهای ۲، ۶، ۱۰ و ۱۳ اختیار تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند دارند.

گزینه ۴» «چ ن ها دم / س ر هس تی / چ ک نم با / ر ک هی را: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۳)

۱۳۵- گزینه ۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

در «ماه‌سیما» و «سروبالا» هیچ استعاره‌ای دیده نمی‌شود؛ زیرا هر دو صفت جانشین اسم هستند و نمی‌توانیم بگوییم «ماه‌سیما» یا «سروبالا» یار است. توجه: ضابطه در استعاره مصرحه این است که شما بتوانید اسمی را که معنای دیگری جز معنای اصلی خود می‌دهد با معنای استعاری آن جابه‌جا کنید و میان آن‌ها بتوانید ادات تشبیه بیاورید.

برای مثال:

در گزینه ۳» «مو مانند رسن طناب است، پس می‌توان به جای رسن در بیت کلمه «مو» را آورد.

هم‌چنین در گزینه ۴» می‌توان گفت: «لب مانند لعل است» و واژه لب را جایگزین لعل کرد.

در گزینه ۲» نیز «دست جنون» اضافه استعاری است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

۱۳۶- گزینه «۴»

(پوریا حسین پور)

توجه داشته باشید که صورت سؤال از شما خواسته استعارة مکنیه را پیدا کنید. (تشبیه بدون مشبهه همان استعارة مکنیه است.) گزینه «۱»: در مصراع اول خندیدن به گل نسبت داده شده و گویا در ذهن شاعر تشبیهی به این شکل برقرار بوده است: گل مانند انسانی است که می‌خندد. واژه «انسان» مشبهه این تشبیه است که حذف شده و استعاره و تشخیص را ساخته است. گزینه «۲»: شاعر در مصراع دوم «گفتن راز» را به «سرشک» نسبت داده و مانند گزینه «۱» تشخیص و استعاره را به ارمغان آورده است. (اشک مانند انسانی است که ماجرای چشم من را به دیگران می‌گوید.) گزینه «۳»: ترکیب «دست نسیم» اضافه استعاری است و اضافه استعاری هم نوعی دیگر از استعارة مکنیه است. هر چند که این اضافه استعاری، تشخیص هم دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۷۴)

۱۳۷- گزینه «۳»

(پوریا حسین پور)

در بیت نخست توجه به معنا و رابطه واژگان کمک می‌کند استعاره‌های موجود در این بیت را راحت‌تر بفهمیم. «نماز شام» در این بیت کنایه از «فرارسیدن شب» است. یعنی زمان را نشان می‌دهد. بدانید که «نماز شام» و «نماز خفتن» در ادبیات فارسی به نماز عشاء اطلاق می‌شود. پس طبق این بیت می‌توان از آن فرارسیدن شب را هم دریافت کرد. شاعر گفته: هنگام شب که آتش در آب پنهان می‌شود آسمان نیز چهره خود را زیر پر زاغ پنهان می‌کند. قطعاً «آتش» و «پر غراب» در معنای اصلی خود نیامده‌اند. اولی استعاره از «خورشید» و دومی هم استعاره از «شب» است. اینکه برای «سیهر» هم «چهره» در نظر گرفته شده استعارة مکنیه و تشخیص است. مفهوم «پنهان شدن آتش اندر آب» هم غروب کردن خورشید است. در بیت دوم «مرغان» استعارة مصرحه از «عارفان» است. صفت «نظر باز» به ما می‌گوید که این واژه در معنای اصلی خود ذکر نشده است. در بیت سوم شاعر از واژه‌های «گهر» و «زر» استعاره ساخته است. «گهر» استعاره از «اشک» و «زر» استعاره از «رخسار زرد» است. در بیت آخر واژه «لؤلؤ» استعاره از «اشک» است. در مصراع اول شاعر «لاف زدن» را به «ابر» نسبت داده که تشخیص و استعاره ساخته است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

۱۳۸- گزینه «۴»

(سینعلی موسی زاره)

گزینه «۱»: «آب حیات» استعارة مصرحه از معشوق
گزینه «۲»: «یوسف» استعارة مصرحه از معشوق، «کیوتر» استعارة مصرحه از خال
گزینه «۳»: «سبو» استعارة مصرحه از جسم
گزینه «۴»: عشق استعارة مکنیه چون مانند غذا یا دارویی است که تلخ است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۳۹- گزینه «۳»

(ممن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: ناپایداری زندگی و خوشی‌ها
مفهوم بیت گزینه «۳»: خودستایی شاعر از همت و اراده بلند خود

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفحه ۶۲)

۱۴۰- گزینه «۲»

(ممن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲»: سیری ناپذیری عاشق از عشق

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نکوهش بی‌عشقی و شکایت از بخت و اقبال ناسازگار
گزینه «۳»: ناکامی عاشقان از دیدار معشوق
گزینه «۴»: بی‌بهره بودن عاشق از وصال یار و جان سپردن او در فراق معشوق

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، صفحه ۷۰)

عربی زبان قرآن (۲) و (۳)

۱۴۱- گزینه «۳»

(نویز امساک)

«لم یکن أحد یحضن»: (فعل ماضی استمراری) کسی در آغوش نمی‌گرفت
(رد گزینه ۲) / «الولد الصغیر»: (موصوف و صفت) فرزند خردسال (رد گزینه ۴) / «بلاعه»: با او بازی می‌کرد (رد گزینه ۲) / «مُشفقاً»: (حال) با دلسوزی، دلسوزانه / «إلّا الرجل الذی ...»: مگر مردی که ... (رد سایر گزینه‌ها) / «کان یعرف»: می‌شناخت / «أباه»: پدرش را

(ترجمه)

۱۴۲- گزینه «۱»

(ابراهیم امیری - پو شهر)

«صدق»: باور کن (رد گزینه ۲) / «أن»: که / «الشباب هم الذین» جوانان کسانی هستند که / «یبنی»: (فعل مضارع مجهول) ساخته می‌شود (رد گزینه ۴) / «مستقبل البلد»: آینده کشور (رد گزینه ۳) / «بأیدیهم»: به دستان آن‌ها / «یتحوّل»: تبدیل می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «بلدنا الصغیر»: کشور کوچکمان / «إلی بلد مُتقدّم»: به کشور پیشرفته‌ای

(ترجمه)

۱۴۳- گزینه «۴»

(سیر ممدعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «إلّا» ترجمه نشده است؛ ترجمه صحیح: علم انسان فقط وسیله‌ای برای دستیابی به خوشبختی واقعی است!
گزینه «۲»: در این گزینه «علماً» اسمی نکره است و بعد از آن جمله «لا ینفعه...» برای توصیف آن آمده است و جمله وصفیه داریم. پس باید به صورت «دانشی که...» ترجمه شود. هم‌چنین «ینفع» به معنی «سود می‌رساند» است. ترجمه صحیح: عجیب است که انسان دانشی بیاموزد که در آینده به او سود نرساند!
گزینه «۳»: «فقط» نباید در ابتدای ترجمه جمله بیاید، هم‌چنین «است» در ترجمه نامناسب است. ترجمه صحیح: افتخار ورزیدن به اصل و نسب فقط علامتی از علامت‌های متکبران است!

(ترجمه)

۱۴۴- گزینه «۲»

(نویر امسکلی)

«کشاوری پیر»: (موصوف و صفت) الفلاح العجوز (رد گزینه ۴) / «با خوشحالی»: (حال) فرحاً (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «میوه‌دادن این درخت»: إثمار هذه الشجرة (رد گزینه ۱) / «چه سریع است»: ما أسرع (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۱۴۵- گزینه «۳»

(سیر ممدعلی مرتضوی)

در گزینه «۳»، «متعدّ» نادرست است. «أسرع» به معنی «شتافت» مفعول ندارد و فعلی لازم به حساب می‌آید.
توجه: دقت کنید اگرچه فعل‌های باب افعال معمولاً متعدّی هستند، اما استثناهایی مثل فعل «أسرع» نیز داریم.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۱۴۶- گزینه «۲»

(سیر ممدعلی مرتضوی)

«أجمعون» جمع مذکر سالم است، پس در آخرش علامت فتحه می‌آید و به صورت «أجمعون» صحیح است.

(ضبط حرکات)

۱۴۷- گزینه «۳»

(ممدعلی کاطمی نصرآبادی)

صورت سؤال، صفتی را می‌خواهد که از نوع جمله (فعل) نباشد. در گزینه «۳»، «شدید» صفت برای «إعصار» است و از نوع جمله هم نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «یرشده» فعلی است که در توصیف اسم نکره «حکیم» آمده است.
گزینه «۲»: «یعلّمنی» فعلی است که در توصیف اسم نکره «حکیم» آمده است.
گزینه «۴»: «لا تُکسبان» در توصیف اسم نکره «نعمتان» آمده است.

(قواعد اسم)

۱۴۸- گزینه «۲»

(مر تفسی کاطم شیرووری)

ترجمه صورت سؤال: هنگامی که معلّم با دانش‌آموزانش صحبت می‌کند و بر عدم فراموشی آنان تأکید می‌کند، می‌گوید: .....
ترجمه گزینه «۲»: دانش‌آموزانم را یک سال بعد به یاد نخواهم آورد! که از نظر مفهوم نادرست است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: دانش‌آموزانم را از این به بعد به یاد خواهم آورد!

گزینه «۳»: دانش‌آموزانم را در سال آینده به یاد می‌آورم!

گزینه «۴»: در آینده تنها دانش‌آموزانم را به یاد می‌آورم!

(قواعد فعل)

۱۴۹- گزینه «۴»

(سیر ممدعلی مرتضوی)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که کلمه «أولاد» در آن، مستثنی‌منه باشد؛ گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:
گزینه «۱»: فرزندان ما با معلّمانشان مشورت نکرده‌اند، مگر بعضی اوقات (مستثنی‌منه در جمله ذکر نشده است!)
گزینه «۲»: مادر مراقب کارهای فرزندانمان نیست مگر بازی فراوانشان! («أعمال» مستثنی‌منه است.)
گزینه «۳»: فرزندانمان فیلم‌های تلویزیونی را نمی‌بینند مگر آنچه به آنان سود می‌رساند! («الأفلام» مستثنی‌منه است.)
گزینه «۴»: فرزندانمان درس امروز را یاد نگرفته‌اند مگر کسی که بدان گوش داد! («أولاد» مستثنی‌منه است.)

(استثناء)

۱۵۰- گزینه «۲»

(ابراهیم امیری - بوشهر)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، «إلّا» به صورت «فقط» ترجمه نشود. اگر در جمله قبل از «إلّا» مستثنی‌منه آمده باشد، نمی‌توان آن را به صورت «فقط» ترجمه کرد.

در گزینه «۲»، «النّاس» مستثنی‌منه است و نمی‌توان جمله‌ای را که دارای مستثنی‌منه است، همراه با «فقط» ترجمه کرد. در سایر گزینه‌ها، در جمله قبل از «إلّا»، مستثنی‌منه ذکر نشده است.

(استثناء)

تاریخ (۳)

۱۵۱- گزینه «۳»

(علی ممد کریمی)

خروج ژاپن، آلمان و ایتالیا و نیز اخراج شوروی از جامعه ملل، موجب بی‌اعتباری بیشتر این نهاد بین‌المللی شد.

(تاریخ (۳)، ینگ هوانی (۳) و ۴) و بیان پس از آن، صفحه ۹۹)

۱۵۲- گزینه «۳»

(علی‌ممد کریمی)

اساس برنامه صنعتی استالین، بر تولید کالاهای سرمایه‌ای و سلاح‌های جنگی استوار بود. با اجرای این برنامه، تولید ماشین‌آلات صنعتی، نفت، برق، فولاد و زغال سنگ به طرز فوق‌العاده‌ای افزایش یافت.

(تاریخ (۳)، پنگ جهانی دو۳ و جهان پس از آن، صفحه ۱۰۱)

۱۵۳- گزینه «۱»

(علی‌ممد کریمی)

موسولینی همچون سایر دیکتاتورها به کمک وسایل ارتباط جمعی و شگردهای تبلیغاتی گوناگون، مردم را تحت نظارت و مراقبت کامل حکومت درآورده بود و با استفاده از یک سازمان امنیتی و پلیسی، معترضان و مخالفان را سرکوب می‌کرد.

(تاریخ (۳)، پنگ جهانی دو۳ و جهان پس از آن، صفحه ۱۰۱)

۱۵۴- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

پس از صدراعظم شدن هیتلر در آلمان، تمام حزب‌های سیاسی به‌جز حزب نازی منحل و نیروی پلیس و سازمان‌های دولتی از افراد غیرنازی پاک‌سازی شدند. همچنین، مسئولیت تأمین امنیت داخلی به عهده سازمان پلیس مخفی موسوم به «گشتاپو» گذاشته شد و اردوگاه‌های کار اجباری برای مخالفان برپا گردید.

(تاریخ (۳)، پنگ جهانی دو۳ و جهان پس از آن، صفحه ۱۰۲)

۱۵۵- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

ظهور انقلاب اسلامی ایران، اولین ضربه کاری به نظم جدید آمریکایی در جهان است.

(تاریخ (۳)، پنگ جهانی دو۳ و جهان پس از آن، صفحه ۱۰۹)

۱۵۶- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

ایالات متحده آمریکا در طول جنگ به انگلستان و فرانسه کمک‌های مالی، تجهیزات و تدارکاتی می‌کرد، ولی حضور رسمی در جنگ نداشت. اما با ادعای حمله ژاپنی‌ها به ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام، این کشور رسماً به متفقین پیوست و با ارتش ژاپن (در اقیانوس آرام و شرق آسیا) و ارتش آلمان و ایتالیا (در غرب اروپا و آفریقا) مستقیماً وارد جنگ شد.

(تاریخ (۳)، پنگ جهانی دو۳ و جهان پس از آن، صفحه ۱۰۷)

۱۵۷- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

به بهانه حضور نیروهای آلمانی در ایران، نیروهای شوروی و انگلستان در شهریور ۱۳۲۰ (۱۹۴۱) از شمال و جنوب به ایران هجوم آوردند.

(تاریخ (۳)، پنگ جهانی دو۳ و جهان پس از آن، صفحه ۱۱۰)

۱۵۸- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)

جلوگیری از گسترش قدرت آلمان و مقابله با متحدین در جنگ جهانی دوم، باعث همکاری شوروی و آمریکا شده بود.

(تاریخ (۳)، پنگ جهانی دو۳ و جهان پس از آن، صفحه ۱۱۰)

۱۵۹- گزینه «۱»

(پواد میربلوکی)

ژاپن، صنعتی‌ترین کشور آسیا، پس از شکست در جنگ جهانی دوم به اشغال آمریکا درآمد.

(تاریخ (۳)، پنگ جهانی دو۳ و جهان پس از آن، صفحه ۱۱۲)

۱۶۰- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)

سرزمین فلسطین مهد ادیان الهی و محل زندگی بسیاری از پیامبران بوده و اماکن مقدس بسیاری در آن واقع شده است. از این جهت کانون توجه بسیاری از مردم جهان از جمله مسلمانان، مسیحیان و یهودیان است.

(تاریخ (۳)، پنگ جهانی دو۳ و جهان پس از آن، صفحه ۱۱۳)

جغرافیا (۳)

۱۶۱- گزینه «۳»

(کنکور خارج از کشور ۱۴۰۰)

با گسترش شهرها و حومه‌نشینی، فاصله بین محل کار و سکونت افزایش یافته است. امروزه حمل‌ونقل یکی از اساسی‌ترین نیازهای روزانه مردم شهرهاست، از این‌رو مدیریت حمل‌ونقل درون‌شهری یکی از موضوعات مهم شهرها در چند دهه اخیر بوده است.

(پهرا فیاض (۳)، پهرا فیاض حمل‌ونقل، صفحه ۶۷)

۱۶۲- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

استفاده از اتوبوس‌های برقی سابقه‌ای بسیار طولانی در حمل‌ونقل دارند و هوا را آلوده نمی‌کنند و عمر موتورشان زیاد است.

(پهرا فیاض (۳)، پهرا فیاض حمل‌ونقل، صفحه ۶۹)

۱۶۲- گزینه «۲»

(زهره دامپار)

مدیریت حمل و نقل شهری در کشور ما بر عهده شهرداری هاست.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای عمل و نقل، صفحه ۷۱)

۱۶۴- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

تراموا، قطار خیابانی است که روی ریل‌هایی در سطح خیابان حرکت می‌کند؛ مثل: تراموا استانبول - ترکیه

مونوریل، قطار هوایی است که بیشتر در مناطق گردشگری و محوطه نمایشگاه‌ها و پارک‌ها کاربرد دارد و هزینه‌ی احداث آن زیاد است؛ مثل:

وارانگال - هند

(جغرافیا (۳)، جغرافیای عمل و نقل، صفحه ۶۸)

۱۶۵- گزینه «۴»

(آرزو میرزایی)

در قرن نوزدهم، با توسعه قطارها و شبکه ریلی و همچنین کشتی‌رانی در مسافت‌های طولانی، اختلاف ساعت ورود و خروج کشتی‌ها و قطارها در مبدأ و مقصد، آشفته‌گی و سردرگمی‌های زیادی پدید آورد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای عمل و نقل، صفحه ۷۳)

۱۶۶- گزینه «۴»

(زهره دامپار)

در حمل و نقل شهری پایدار به مردمی که نیازهای ویژه دارند، مانند افراد دچار معلولیت توجه می‌شود. (مانند خطوط ویژه و رمپ برای ورود افراد با محدودیت تحرک به اتوبوس)

(جغرافیا (۳)، جغرافیای عمل و نقل، صفحه ۷۰)

۱۶۷- گزینه «۳»

(آرزو میرزایی)

دقیقه	درجه
۶۰	۱۵
۱۹	X

$$19 \times 15 = 285$$

$$285 + 60 = 4 / 75^\circ$$

چون کرمانشاه در غرب تهران واقع شده و به نصف‌النهار مبدأ نزدیک‌تر است، پس طول جغرافیایی آن $4 / 75^\circ$ درجه کم‌تر از تهران است.

$$51 - 4 / 75^\circ = 46 / 25 = 46$$

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۱۶۸- گزینه «۲»

(زهره دامپار)

مهم‌ترین کاربرد دستگاه‌های گیرنده جی‌پی‌اس (GPS) «تعیین موقعیت جغرافیایی و طول و عرض و ارتفاع مکان‌ها و زمان مورد نظر» است.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۷۷)

۱۶۹- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

در برخی از نقاط خط زمان انحراف پیدا کرده است تا از مشکلات روز تقویمی در مکان‌های مختلف کشورها یا جزایری که خط از آن‌ها عبور می‌کنند جلوگیری شود.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۷۵)

۱۷۰- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

$$60 - 15 = 45$$

(الف)

$$3 = \frac{45}{15} = \text{اختلاف زمانی}$$

$$9 + 3 = 12$$

(ب)

(ج) در شهر «A» خورشید زودتر طلوع می‌کند.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

تاریخ (۱) و (۲)

۱۷۱- گزینه «۱»

(علی محمد کریمی)

در زمان حکومت اشکانی، نقل داستان‌های ملی و پهلوانی، رواج فراوان یافت و شاعران و موسیقی‌دانان دوره‌گردی که به گوسان‌ها معروف بودند، با شور و هیجان بسیار، این داستان‌ها را از حفظ برای مردم می‌خواندند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۸)

۱۷۲- گزینه «۴»

(علی محمد کریمی)

ظریف‌ترین آثار هنری دوران هخامنشیان را می‌توان در فلزکاری‌های نفیس و جواهرات ممتازی یافت که اختصاصاً برای پادشاه و درباریان ساخته شده‌اند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۴۷)

۱۷۳- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

کتاب تاریخ بیهقی اثر ابوالفضل بیهقی در تاریخ غزنویان از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای است.

از مشهورترین تکنگاری‌ها می‌توان به عجائب‌المقدور فی نواب تیمور (زندگی شگفت‌آور تیمور) تألیف ابن‌عربشاه درباره تیمور اشاره کرد.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۶)

۱۷۴- گزینه «۱»

(علیرضا رضایی)

مورخانی مانند یعقوبی، مقدسی، ابن‌مسکویه، بیهقی و ابن‌اسفندیار، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۵)

جغرافیا (۲)

(فاطمه سفایی)

۱۸۱- گزینه ۳

جغرافی‌دان‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، یک یا چند معیار را به کار می‌گیرند. این معیارها ممکن است عوامل طبیعی یا مربوط به عوامل انسانی باشند. پس به‌طور طبیعی امکان تداخل چند ناحیه با معیارهای گوناگون وجود خواهد داشت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «یک ناحیه جغرافیایی با ناحیه مجاور خود «متفاوت» است.

گزینه ۲: «میان اجزا و پدیده‌های هر مکان، نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد که آن مکان را از سایر مکان‌ها متفاوت می‌سازد.

گزینه ۴: «انتخاب معیار و ملاک برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد.

(جغرافیا (۲)، ناهیه پیوست، صفحه‌های ۴ تا ۹)

(فاطمه سفایی)

۱۸۲- گزینه ۴

تعیین مرزهای دقیق نواحی کار دشواری است. البته مرز نواحی طبیعی را آسان‌تر از نواحی فرهنگی و انسانی می‌توان تعیین کرد.

(جغرافیای (۲)، ناهیه پیوست، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

(زهرا دامیار)

۱۸۳- گزینه ۳

دشواری ارتباط در نواحی بیابانی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این محدودیت موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل آن چاره‌اندیشی کنند و به‌طور مثال از فناوری‌های نوین بهره بگیرند.

(جغرافیای (۲)، ناهیه پیوست، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

(فاطمه سفایی)

۱۸۴- گزینه ۴

در نواحی دارای یک دین مشترک، معمولاً سبک معماری و شهرسازی شبیه هم و با ناحیه مجاور «متفاوت» است.

(جغرافیای (۲)، ناهیه پیوست، ترکیبی)

(فاطمه سفایی)

۱۸۵- گزینه ۲

زاویه تابش خورشید و میزان پراکندگی آن بر روی زمین یکنواخت نیست. در عرض‌های جغرافیایی پایین و نواحی استوایی، نور خورشید در تمام ایام سال تقریباً به حالت قائم می‌تابد، اما هر قدر به عرض‌های جغرافیایی بالاتر نزدیک می‌شویم، زاویه تابش مایل‌تر می‌شود.

(جغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۲۳)

۱۷۵- گزینه ۴

(علیرضا رضایی)

یکی از نمونه‌های تاریخ‌نگاری براساس روش موضوع محوری، کتاب مروج‌الذهب و معادن‌الجوهر، نوشته علی‌بن حسین مسعودی است.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۸)

۱۷۶- گزینه ۱

(میلاد هوشیار)

پس از آنکه سران قریش در جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا ناکام ماندند، تصمیم گرفتند بنی‌هاشم را تحت محاصره اجتماعی و اقتصادی قرار دهند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۲۸)

۱۷۷- گزینه ۴

(میلاد هوشیار)

پیامبر اندکی پس از ورود به مدینه، قطعه زمینی را که از آن دو یتیم بود، برای بنای مسجد خریداری کرد. مسلمانان همگی به همراه پیامبر با اشتیاق فراوان در ساخت مسجد مشارکت کردند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۴)

۱۷۸- گزینه ۴

(پرواز میربلوکی)

معدودی از بزرگان قریش مانند طلحه و زبیر که بیعت کرده بودند، چون امام با تقاضایشان برای به دست گرفتن حکومت برخی شهرها و مناطق موافقت نکرد، بیعت خود را شکستند و به صف مخالفان پیوستند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۴۵)

۱۷۹- گزینه ۳

(پرواز میربلوکی)

برخی از خلفای اموی، هم‌زمان برای دو پسر خود به عنوان ولیعهد بیعت می‌گرفتند. این اقدام موجب ایجاد دودستگی و زمینه‌ساز اختلاف و رقابتی شد که خلافت امویان را از درون تضعیف کرد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۵۷)

۱۸۰- گزینه ۱

(پرواز میربلوکی)

مأمون به منظور کسب حمایت شیعیان، مهار قیام‌های علویان و جلب اعتماد خراسانیان، امام رضا (ع) را از مدینه به مرو منتقل و مجبور به پذیرش مقام ولایتعهدی خود کرد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۷۳)

جامعه‌شناسی (۳)

(آزیتا پیدقی)

۱۹۱- گزینه ۱

تشریح عبارات نادرست:

عدالت در همه دیدگاه‌هایی که درباره آن سخن می‌گویند، اهمیت یکسانی ندارد.

در رویکرد تبیینی، انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن، کاری علمی نیست و غلبه این رویکرد باعث شد که دآوری درباره ارزش‌ها، خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۶۹، ۷۱، ۷۵ و ۸۰)

(آزیتا پیدقی)

۱۹۲- گزینه ۳

نکته: توجه به مفهوم تفاوت و نابرابری در درس هفتم بسیار مهم است.

خلق و بازسازی ارزش‌ها ← تفسیر

توجه جامعه‌شناسی در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی ← قشربندی اجتماعی
عامل نابرابری اجتماعی در دیدگاه مخالفین قشربندی اجتماعی ← مالکیت خصوصی

نوع تفاوت زبان، لهجه و جنس ← تفاوت‌های اسمی

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۶۸، ۶۹، ۷۲ و ۷۶)

(آزیتا پیدقی)

۱۹۳- گزینه ۴

نقش انسان‌ها را در ایجاد و ادامه و تغییر قشربندی اجتماعی نادیده می‌گیرند ← مدل لیبرالی

موضوع جامعه‌شناسی انتقادی ← کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن
نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق ← (رویکرد عادلانه)
دولت‌ها برای حمایت از اقشار کم درآمد آن‌ها را زیر چتر حمایت بیمه‌های اجتماعی قرار می‌دهند.

نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود ولی انگیزه رقابت از بین می‌رود ← مدل کمونیستی

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴ و ۷۹)

(آزیتا پیدقی)

۱۹۴- گزینه ۳

- افراد توانمند به اندازه استحقاقی که دارند از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند ← مخالفین قشربندی اجتماعی

- نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد ← رویکرد طرفداران قشربندی اجتماعی

- برای ایجاد برابری باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت ← مخالفین قشربندی اجتماعی

- به تقبیح تبعیض نژادی و تحسین عدالت اجتماعی می‌پردازد ← جامعه‌شناسی انتقادی

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴ و ۷۷)

۱۸۶- گزینه ۴

(فارج از کشور، ۱۴۰۰)

بیابان‌ها از نظر دما به دو دسته تقسیم می‌شوند: ۱- بیابان‌های گرم ۲- بیابان‌های سرد.

نقشه داده شده، بیابان پاتاگونی را نشان می‌دهد که این بیابان در عرض جغرافیایی بالا قرار گرفته و به همین علت تشکیل گردیده است.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۳۳)

۱۸۷- گزینه ۱

(کتاب آبی)

الف) به‌طور کلی «کارس» پدیده خوردگی و انحلال سنگ‌های آهکی است.

ب) به سنگ‌ها و رسوباتی که یخچال‌ها با خود حمل می‌کنند، «مورن یا یخ‌رفت» می‌گویند.

ج) دره‌های V شکل معمولاً بر اثر جریان آب رودها و فرسایش آبی شکل می‌گیرند.

(جغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۸۸- گزینه ۱

(آزاده میرزایی)

چون ارتفاع نقاط به سمت داخل کاهش می‌یابد شکل داده شده گودال است و در سمت راست خطوط منحنی میزان به هم نزدیک‌تر است؛ بنابراین شیب در این قسمت بیشتر است.

(جغرافیای (۲)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۱۸۹- گزینه ۲

(زهرامیار)

انتشار و انرژی خورشید در سطح زمین یکنواخت نیست. به همین دلیل زیست‌بوم‌ها از نظر میزان تولید ترکیبات آلی و توده زیستی که از آن‌ها حاصل می‌شود، تفاوت دارند.

(جغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۵۷)

۱۹۰- گزینه ۲

(کتاب آبی)

الماس در بیابان کالاهاری و مس در بیابان آتاکاما وجود دارد.

(جغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۵۸)

۱۹۵- گزینه «۲»

(آریتا بیرقی)

- اشتراک جامعه‌شناسی انتقادی و تفسیری ← تأکید بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی
- تأکید جامعه‌شناسان انتقادی ← انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر
- نوع تفاوت‌های قد، محل سکونت، هوش و قدرت سیاسی ← تفاوت‌های رتبه‌ای
- اشتراک رویکردهای تبیینی و تفسیری در دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی ← محافظه‌کارند و انسان‌ها را در برابر وضعیت موجود منفعل و مجبور می‌سازند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۶۸، ۷۵ و ۷۸)

۱۹۶- گزینه «۴»

(آریتا بیرقی)

- حذف مالکیت خصوصی ← انگیزه رقابت را از بین می‌برد ← تلاش افراد کوشا نادیده گرفته می‌شود ← مدل کمونیستی (الف)
- اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار نمی‌سپارد و دخالت همه‌جانبه دولت را نمی‌پذیرد ← مدل عدالت اجتماعی (ب)
- این رویکرد نمی‌تواند نابرابری‌های اجتماعی میان افرادی که در طبقات اجتماعی مختلف متولد می‌شوند را توضیح دهد ← مدل لیبرالی (ج)

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

۱۹۷- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

- محور اصلی مباحث فکری و سیاسی در اواخر قرن بیستم ← هویت
- جابه‌جایی اجباری و کنترل جمعیت ← مدل همانندسازی
- وحدت یا کثرت هویت‌ها ← تنازع هویت‌ها

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

۱۹۸- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

سیاست هویت می‌تواند دو چهره پیدا کند: یا به صورت افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها تأکید می‌کند و سبب چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می‌شود و یا گروه‌های به حاشیه رانده شده را به رسمیت می‌شناسد و از آنان حمایت می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۸۷)

۱۹۹- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

(ب) در دوره پسامدرن، تکثر، تنوع و حتی بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها، مطلوب و هویت ملی و وحدت و ثبات و استمرار همراه با آن، نامطلوب پنداشته شد.

(ج) این عبارت، بیانگر دیگچه همانندسازی است که مربوط به دوره مدرن است.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۲۰۰- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

- تعریف هویت در دوره پسامدرن ← از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آن‌ها
- جدایی فرانسوی‌زبانان ایالت کبک از انگلیسی‌زبان‌ها در کانادا ← سیاست هویت و مدل تکثرگرا
- کانون نزاع و کشمکش در دوره پسامدرن ← ثروت، قدرت، هویت و دانش
(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه ۸۶)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۰۱- گزینه «۲»

(کتاب آری)

- نظریه پردازان اقتصاد لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و هر نوع مداخله دولت را منع می‌کردند. آنان حتی کمک به مستمندان را بیهوده می‌دانستند.
- ریکاردو از اقتصاددانان کلاسیک، رفاه کارگران را موجب بالاتر رفتن تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۲۰۲- گزینه «۱»

(کتاب آری)

اندیشمندان علوم اجتماعی و علوم سیاسی در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته‌اند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۷۸)

۲۰۳- گزینه «۲»

(الهام رضایی)

«عبارت اول»: دولت - ملت‌ها برخلاف حاکمیت‌های پیشین، خود را با هویت دینی و معنوی نمی‌شناختند و کاملاً سکولار بودند. هویت آن‌ها اغلب ناسیونالیستی و قومی است.

«عبارت دوم»: کشورهای عضو بریکس، خود را حامی کشورهای در حال رشد و ارتقادهنده وضعیت آن‌ها و نیرویی برای حفظ صلح جهان می‌دانند.

«عبارت سوم»: در اغلب موارد، کشورهای تحت نفوذ و استثمارزده به سمت اقتصاد تک‌محصولی سوق داده می‌شوند؛ به این معنا که صادرات آن‌ها به یک ماده خام محدود می‌شود.

«عبارت چهارم»: از سازمان همکاری شانگهای با نام «ناتوی شرق» یاد می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۷ و ۶۹)

۲۰۴- گزینه «۲»

(علیرضا میرری)

«قسمت اول»: در گزینه‌های «۱» و «۲» درست است.

«قسمت دوم»: در گزینه «۲» درست و در گزینه «۳» ناقص است.

«قسمت سوم»: در همه گزینه‌ها درست است.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۵، ۶۸ و ۶۹)

۲۰۵- گزینه «۳»

(علیرضا میرری)

«عبارت اول»: سوسیالیسم و کمونیسم در مقابل فردگرایی لیبرال، دو رویکرد جامعه‌گرا هستند.

«عبارت دوم»: جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

«عبارت سوم»: سوسیالیسم نیز همانند سرمایه‌داری به مالکیت خصوصی معتقد است (برعکس کمونیسم)، اما برخلاف سرمایه‌داری، آن را مطلق نمی‌داند.

«عبارت چهارم»: جامعه آرمانی مارکس، کمونیسم است.

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۲۰۶- گزینه «۴»

(علیرضا میرری)

اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد. این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقدند، کشورهای پیرامونی به سبب عملکرد کشورهای مرکزی، ضعیف و فقیر شده‌اند. براساس این نظریه، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند.

بنابراین بخش اول گزینه‌های «۱» و «۴» صحیح است.

دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند. از نظر این گروه، مشکل کشورهای فقیر نه فقط ضعف اقتصادی و صنعتی بلکه خودباختگی فرهنگی آن‌هاست.

بنابراین بخش دوم گزینه‌های «۳» و «۴» صحیح است و در نتیجه گزینه «۴»، گزینه صحیح است.

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۲۰۷- گزینه «۲»

(علیرضا میرری)

نظریه «جنگ تمدن‌ها» که ساموئل هانتینگتون آن را مطرح کرد، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی را توجیه می‌کرد.

از مهم‌ترین عوامل وقوع این دو جنگ، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.

اگوست کنت، جامعه‌شناس فرانسوی، معتقد بود که فاتحان در گذشته تاریخ، با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند، ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی بشر رخت بر می‌بندد.

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

۲۰۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

- یک بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی نظام‌های سیاسی منجر شود.

- با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، بحران‌های منطقه‌ای به سرعت آثار و پیامدهای جهانی خود را آشکار می‌سازد.

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۹۳)

۲۰۹- گزینه «۲»

(علیرضا میرری)

سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند؛ به همین دلیل، بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود.

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۹۳)

۲۱۰- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

در نیمه اول قرن بیستم، با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از دایره‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد.

در نیمه دوم قرن بیستم، با روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، علم مدرن زیر سؤال رفت.

(یادمه‌شناسی (۲)، پالاش‌های پوانی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

فلسفه دوازدهم

۲۱۱- گزینه «۱»

(نیما پواهری)

عقل‌گرایی و خردورزی که در ایران قدیم شکل گرفته بود، به تدریج از قدرتش کاسته شد و در عصر ساسانیان و اواخر این عصر به ضعف گرایید، به طوری که مواردی از عقاید غیرعقلانی در فرهنگ و نظام اجتماعی آنان پدیدار شد.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۵۹)

۲۱۲- گزینه «۴»

(حسن صبری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جایگاه ویژه عقل در میان عموم مسلمانان سبب حرکت عمومی آنان به سمت علم و دانش در حوزه‌های مختلف شد.

گزینه «۲»: در آن دوره، مخالفت مستقیم و صریح با عقل کمتر صورت می‌گرفت و کسی علیه عقل سخن نمی‌گفت.

گزینه «۳»: یکی از گونه‌های مخالفت با عقل، محدود کردن دایره اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن بود.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۲)

۲۱۳- گزینه «۱»

(کیمیا طوماسی)

حکیمان پیش از باستان و قدیم ایران هم از عقل به عنوان یک وجود برتر و متعالی آگاه بوده‌اند و خدا را عقل نامیده‌اند و هم به عقل به عنوان دستگاہ تعقل و تفکر و خردورزی اهمیت می‌داده‌اند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۵۹)

۲۱۴- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسی)

عقل فعال عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌هاست؛ یعنی تمام ادراک‌ها و دانش‌های انسان به مدد این عقل صورت می‌گیرد. به واسطه این عقل است که انسان مفاهیم کلی را می‌فهمد و درک می‌کند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۳)

۲۱۵- گزینه «۲»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

از نظر فلاسفه مسلمان موجوداتی مجرد که فوق عالم طبیعت هستند فیض خداوندی را به عوالم دیگر می‌رسانند (تدبیرکننده دیگر عوالم هستند) این موجودات مجرد همان عقول هستند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۳)

۲۱۶- گزینه «۱»

(نیما پواهری)

عقل فعال نخست چیزی به قوه عقلی آدمی می‌رساند به طوری که فعالیت عقلی برای انسان ممکن می‌شود و در نتیجه، عقل شروع به فعالیت می‌کند و به ادراک حقایق می‌رسد.

توجه کنید که عقل فعال به عقل آدمی قوه اندیشیدن و رسیدن به ادراک حقایق را اعطا می‌کند، و این خود عقل انسان است که می‌رود و حقایق را می‌شناسد. نه اینکه عقل فعال خود شناخت و ادراک را آماده در اختیار عقل انسان بگذارد.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۳)

۲۱۷- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

در مرحله عقل بالملکه است که عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد هم نباشد. (درک اصل امتناع اجتماع نقیضین)

در درس جهان علی و معلولی گفته شد که فلاسفه مسلمان مراحل درک اصل علیت را به ترتیب زیر می‌دانستند: شکل‌گیری ذهن - درک اصل امتناع اجتماع نقیضین - درک اصل علیت

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۶)

منطق

(نیما پواهری)

۲۲۱- گزینه ۳

قضیه شرطی یا به اتصال و پیوستگی (التزام) دو نسبت حکم می‌کند یا به انفصال و جدایی دو نسبت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «اگر قضیه شرطی را تجزیه کنیم و ادات شرط را حذف کنیم، دو قضیه حملی باقی می‌ماند. با این حال توجه کنید که قضیه شرطی خود در کل یک قضیه محسوب می‌شود نه دو قضیه.

گزینه ۲: «قضایای حملی و شرطی را می‌توان به همدیگر تبدیل کرد و آن‌ها را طور دیگری بیان کرد. مثلاً: اگر باران باران زمین خیس می‌شود = زمین هنگام هوای بارانی خیس است.

اما توجه کنید که قضیه حملی است و شرطی شرطی. تبدیل کردن و تغییر این قضایا نوع آن‌ها را تغییر می‌دهد.

گزینه ۴: «فرق قضیه شرطی با حملی در این است که حکم آن مطلق نیست و مشروط است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۱۸۵)

(کیما طوماسی)

۲۲۲- گزینه ۴

درست نیست اگر گفته شود قضیه شرطی مرکب از دو قضیه است، بلکه مقدم و تالی بر روی هم یک قضیه را تشکیل می‌دهند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «تنها در صورت متعدد بودن تالی، قضیه شرطی نیز متعدد خواهد بود، یا به عبارت دیگر به تعداد تالی قضیه شرطی وجود دارد.

گزینه ۲: «نام‌های دیگر مقدم: شرط، ملزوم - نام‌های دیگر تالی: مشروط، لازم، جزای شرط

گزینه ۳: «در قضیه حملی حکم می‌کنیم که موضوع همان محمول است؛ در قضیه شرطی حکم نمی‌شود که مقدم همان تالی است، بلکه حکم می‌شود که مقدم مستلزم تالی است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

(نیما پواهری)

۲۲۳- گزینه ۳

مقدم دارای معنای «اگر» و تالی دارای معنای «آنگاه» است و لزوماً قرار نیست که چنین الفاظی در ابتدای آن‌ها بیان شوند.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

(الله فاضلی)

۲۱۸- گزینه ۳

دارا بودن عقل بالفعل یعنی عقل فرد در این مرحله از قوه به فعل تبدیل شده و به شکوفایی رسیده و در اثر تمرین و تکرار (علت) دانش‌هایی را کسب کرده است (معلول)
مانند دانشجوی کارآموز دفتر وکالت که دانش‌های کسب کرده‌اش را به کار می‌بندد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «پروفسور و مدرس زیست‌شناسی مصادق عقل بالمستفاد است چون می‌تواند دانش خود را به دیگران نیز منتقل کند.

گزینه ۲: «درک اینکه وجود و عدم وجود با هم تناقض دارند و همزمان امکان‌پذیر نیستند در مرحله عقل بالملکه رخ می‌دهد.

گزینه ۴: «دانش‌آموز تازه‌وارد به دبستان نیز دارای عقل بالملکه است و هنوز دانش چندانی کسب نکرده است.

(فلسفه ۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶

(حسن صدیقی)

۲۱۹- گزینه ۳

مرحله چهارم عقل، مرحله عقل بالمستفاد است که در این مرحله انسان بر دانش‌هایی که کسب کرده، به نهایت تسلط می‌رسد، نه اینکه بر تمام دانش‌ها مسلط شود.

(فلسفه ۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵

(نیما پواهری)

۲۲۰- گزینه ۱

پذیرش هر اعتقاد و آیینی نیازمند استدلال عقلی است. اما فیلسوفان مسلمان با اینکه اساس پذیرش هر اعتقاد و آیینی را استدلال عقلی می‌دانند، راه کسب معرفت را به عقل منحصر نمی‌کنند بلکه حس و شهود را هم معتبر می‌شمارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «هر کدام از این ابزارها روش خاص خود را دارند و از مسیرهای متفاوتی در جست‌وجوی حقیقت هستند.

گزینه ۳: «از نظر این فیلسوفان این سه راه تأییدکننده و کمک‌کننده به یکدیگر هستند. نه اینکه بتوان با صرف استفاده از یکی از آن‌ها تمام حقایق را فهمید.

گزینه ۴: «خود شهود و حیانی (تجربه دریافت وحی) اختصاص به پیامبران دارد. اما پیامبران معارف ناشی از آن را به ما هم منتقل می‌کنند و ما نیز می‌توانیم با استفاده از عقل خود از آن‌ها بهره‌مند شویم.

(فلسفه ۲)، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۲۲۴- گزینه «۴»

(سن صبری)

اگر در یک قضیه شرطی منفصل، صدق دو طرف با هم ناممکن باشد، این قضیه مانع‌الرفع نیست و می‌تواند مانع‌الجمع یا منفصل حقیقی باشد. اما در مورد امکان کذب دو طرف چیزی گفته نشده است، بنابراین نمی‌توان گفت ضرورتاً کذب دو طرف ممکن است (رد گزینه ۱) یا اینکه ضرورتاً کذب دو طرف محال است (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۷ تا ۸۹)

۲۲۵- گزینه «۳»

(الله فاضلی)

قضیه منفصل حقیقی شبیه رابطه تناقض از احکام قضایا است. در گزینه «۳» می‌بینیم که اگر حروف صدادار باشند بی‌صدا نیستند؛ مانند «الف»؛ و اگر بی‌صدا باشند دیگر صدادار نیستند مانند: «ب»

تحلیل سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اصلاً انفصال برقرار نیست. چون هم صدق دو طرف و هم کذب دو طرف ممکن است.

گزینه «۲»: منفصل مانع‌الجمع

آب می‌تواند ولرم نیز باشد.

گزینه «۴»: منفصل مانع‌الرفع

قورباغه می‌تواند هم در آب زندگی کند هم در خشکی.

قضایای مانع‌الرفع در صدق و کذب مشابه تداخل تحت تضاد و قضایای مانع‌الجمع در صدق و کذب مشابه تضاد هستند.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۲۲۶- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسبی)

در قضایای منفصل حقیقی هر دو بخش قضیه، هم‌زمان صادق و هم‌زمان کاذب نیستند؛ به عبارت دیگر اگر یک طرف صادق باشد طرف دیگر حتماً کاذب است و اگر یک طرف کاذب باشد طرف دیگر حتماً صادق است.

در قضیه مذکور در صورت سؤال اگر طرف اول کاذب باشد (ج) پس طرف دیگر صادق است (ب).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: از صدق طرف دوم (ب) به کذب طرف اول (ج) رسیده است.

گزینه «۲»: از کذب طرف دوم (غیرب) به صدق طرف اول (غیرج) رسیده است.

گزینه «۴»: از صدق یک طرف (غیرج) به کذب طرف دیگر (غیرب) رسیده است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۷ تا ۸۹)

۲۲۷- گزینه «۲»

(نیما بواهری)

استدلال مذکور در اصل بدین صورت بوده است: «اگر قضیه‌ای منفصل باشد، آنگاه بیانگر نوعی حکم مشروط است» + «قضیه شرطی متصل قضیه منفصله نیست» (رفع مقدم) = «هیچ قضیه شرطی متصلی بیانگر حکم مشروط نیست»

همانطور که می‌دانیم در قیاس استثنایی اتصالی نمی‌توان از رفع مقدم رفع تالی را هم نتیجه گرفت و در این استدلال مغالطه «رفع مقدم» صورت گرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: از آنجایی که قیاس از نوع اقترازی نیست؛ پس با موردی به نام حد وسط سروکار نداریم.

گزینه «۳»: از آنجایی که اجزای قیاس صرفاً جابه‌جاشده اجزای مقدمه نیستند، پس نمی‌توان گفت که با شرایط استنتاج عکس مستوی یا مغالطه ایهام انعکاس روبه‌رو هستیم.

گزینه «۴»: ممکن است این استدلال را به صورت یک قیاس اقترازی تصور کنیم (برای مثال: هر قضیه منفصله بیانگر نوعی حکم مشروط است + هیچ قضیه شرطی متصل قضیه منفصله نیست = هیچ قضیه شرطی متصلی بیانگر حکم مشروط نیست). اما چنین قیاسی شرط سوم اعتبار قیاس را ندارد. چون علامت محمول در نتیجه مثبت است اما این جزء در مقدمات علامت منفی دارد.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۲۲۸- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسبی)

قیاس استثنایی مطرح در گزینه «۲» از رفع مقدم، نقیض تالی را نتیجه گرفته و نامعتبر است.

هر دیپلمه ریاضی فیزیک کوانتوم می‌داند، علی که دیپلم ریاضی ندارد (رفع مقدم) پس فیزیک کوانتوم نمی‌داند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اگر خورشید طلوع کند، هوا روشن می‌شود؛ هوا روشن نشده (رفع تالی) پس خورشید طلوع نکرده است.

گزینه «۳»: اگر کسی رتبه تک‌رقمی بشود در دانشگاه تهران درس می‌خواند علی که رتبه تک‌رقمی است (وضع مقدم) نیز در دانشگاه تهران درس می‌خواند.

گزینه «۴»: هر کسی سیگار زیاد مصرف کند سرطان می‌گیرد؛ حسین سرطان دارد (وضع تالی) پس سیگار زیاد مصرف کرده است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۲۲۹- گزینه «۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

دلیل اینکه وضع تالی منجر به مغالطه می شود عام تر بودن تالی نسبت به مقدم است. به عنوان مثال وقتی می گوییم: اگر باران می بارد، (مقدم) هوا ابری است (تالی). هوا ابری است تالی عبارت مذکور می باشد که می تواند تالی دو مقدم قرار گیرد:

باران می بارد، هوا ابری است / باران نمی بارد، هوا ابری است.

بنابراین از وضع اخص (مقدم) وضع اعم (تالی) لازم می آید ولی از وضع اعم (تالی) لزوماً وضع اخص (مقدم) لازم نمی آید.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۱)

۲۳۰- گزینه «۱»

(نیمه پواهری)

برای تشخیص نوع قضیه شرطی منفرجه دو سؤال می پرسیم: (۱) آیا ممکن است که هر دو حالت با هم درست باشد؟ (۲) آیا ممکن است که هیچ کدام از آن ها درست نباشند؟ اگر پاسخ هر دو سؤال منفی بود، قضیه منفرجه حقیقی است. اگر پاسخ اولی مثبت و دومی منفی بود قضیه مانع الرفع است. و اگر پاسخ اولی منفی و دومی مثبت بود قضیه مانع الجمع است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: (۱) آیا ممکن است قضیه شرطی هم به ملازمه دو نسبت حکم کند و هم به جدایی دو نسبت؟ خیر (۲) آیا ممکن است قضیه شرطی نه به ملازمه دو نسبت حکم کند و نه به جدایی دو نسبت؟ خیر = منفرجه حقیقی
گزینه «۲»: در این قضیه اصلاً بین طرفین انفصال برقرار نیست چون پاسخ هر دو سؤال مثبت خواهد بود. توجه کنید که موضوع عبارت «قیاس استثنایی» است و صرفاً به قیاس استثنایی اتصالی محدود نمی شود.

گزینه «۳»: (۱) آیا ممکن است قضیه حملی هم شخصیه باشد هم موضوع آن یک مفهوم کلی باشد؟ بله (مثلاً دانش آموزان کلاس دهم ۱۶ نفر هستند)
(۲) آیا ممکن است قضیه حملی نه شخصیه باشد و نه موضوع آن یک مفهوم کلی باشد؟ خیر (چون هر قضیه محصوره موضوع کلی دارد) = منفرجه مانع الرفع

گزینه «۴»: (۱) آیا ممکن است قیاس اقترانی معتبر هم مقدمه سالبه کلی داشته باشد هم نتیجه اش سالبه نباشد؟ خیر (با مقدمه سالبه، نتیجه حتماً سالبه است) (۲) آیا ممکن است قیاس اقترانی معتبر مقدمه سالبه کلی نداشته باشد و نتیجه اش سالبه باشد؟ بله (چون ممکن است مقدمه سالبه جزئی داشته باشد) = منفرجه مانع الجمع

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه های ۸۷ و ۹۲)

فلسفه یازدهم

۲۳۱- گزینه «۱»

(نیمه پواهری)

افلاطون حقیقت برتر انسان را همان نفس می داند. و قائل به ترکیب و امتزاج نفس و بدن در حقیقت انسان نیست.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: از نظر افلاطون حیات از آثار نفس است. پس بدن بدون نفس زنده نیست. اما نفس زنده است. بنابراین پس از مرگ که نفس از بدن جدا می شود حیات آن متوقف نمی شود.

گزینه «۳»: اینگونه نیست که از نظر افلاطون حیوانات هیچگونه نفسی نداشته باشند. هنگامی می گوئیم نفس خاص انسان است و حیوانات فاقد آن هستند که منظور از نفس همان قوه استدلالی و نطقی باشد.

گزینه «۴»: به نظر افلاطون وظیفه اصلی هر انسانی توجه و مراقبت نفس است تا به فضایل آراسته گردد. از جنبه ای دیگر او نفس را همان جزء عقلانی حقیقت انسان می داند. پس می توان گفت که کمال و فضیلت نفس همان اندیشه و خردورزی است.

(فلسفه (۱)، هستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۲۳۲- گزینه «۴»

(نیمه پواهری)

از نظر افلاطون، نفس با ارزش ترین دارایی انسان است و توجه و مراقبت از نفس باید وظیفه اصلی هر انسانی باشد تا بدین وسیله نفس زیبا شود و به فضایل آراسته گردد. از جنبه ای دیگر او نفس را همان جزء عقلانی حقیقت انسان می داند. پس می توان گفت که کمال و فضیلت نفس همان اندیشه و خردورزی است.

توجه کنید: نداشتن محدودیت های بعد مادی (بدن) خود از ویژگی های نفس و ساحت روحانی انسان است. و اینگونه نیست که فقط در صورت توجه و مراقبت چنین شود.

(فلسفه (۱)، هستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۲۳۳- گزینه «۲»

(نیمه پواهری)

از نظر افلاطون نفس جزئی از بدن یا کارکردی از آن نیست. بلکه برای آن وجودی مستقل قائل است و انسان را موجودی دویعدی می داند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: هنگامی که توجه و مراقبت از بدن اولویت انسان باشد و نفس کامل تر شود نفس زیباتر می شود و به فضایل آراسته می گردد.

گزینه «۳»: نفس، جزء عقلانی انسان است که او را از حیوانات متمایز می کند. (فصل ممیز: ویژگی اختصاصی یک چیز که آن را از سایر انواع جدا می کند)

گزینه «۴»: از نظر افلاطون نفس محدودیت های بدن را ندارد. بنابراین در قید زمان و مکان نیست و غیرفانی و جاوید است.

(فلسفه (۱)، هستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۲۳۴- گزینه «۱»

(نیمه پواهری)

از نظر ارسطو نفس انسان در هنگام تولد، حالت بالقوه دارد و هیچ چیز بالفعلی ندارد، نه علم، نه احساس، نه محبت و نه نفرت و نه هیچ چیز دیگر. نفس، به تدریج این امور را کسب می کند و به «فعلیت» می رسد و کامل و کامل تر می شود. اما این بالقوه بودن نفس از نظر ارسطو اینگونه نیست که

یک حقیقت تهی باشد و بتواند به هر صورتی برسد. زیرا وقتی نفس به صورتی رسید محدودتر می‌شود. با یک مثال می‌توانید این تفسیر نادرست را به راحتی تشخیص دهید. مثلاً اگر انسانی به رشته انسانی برود نمی‌تواند پس از کنکور در انتخاب رشته، پزشکی را انتخاب کند. پس بالقوه بودن نفس به این معنا نیست که در واقعیت به همه صورت‌ها و حالات خواهد رسید.

پرسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: نفس، به تدریج صورت‌ها و حالات را کسب می‌کند و به فعلیت می‌رسد و کامل و کامل‌تر می‌شود.

گزینه «۳»: از نظر ارسطو قوه نطق مربوط به نفس است. اما این‌گونه نیست که نفس انسانی تماماً همان قوه نطق باشد و در آن خلاصه شود.

گزینه «۴»: مقصود از ناطق بودن انسان هم صرفاً سخن گفتن او نیست، بلکه مقصود اصلی، قوه تفکر و تعقل است. انسان با قوه تفکر خود استدلال می‌کند؛ یعنی از تصدیقات و تصورات خود کمک می‌گیرد و استدلال را سامان می‌دهد. گویا در هنگام استدلال، با خود نطق می‌کند. پس از تنظیم استدلال نیز با سخن گفتن و نطق، محتوای استدلال را به دیگران منتقل می‌نماید. پس سخن گفتن در تفکر کارکرد مهمی دارد.

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۲۲۵- گزینه «۴»

(نیمه پوهاری)

از نظر ارسطو حیات مربوط به نفس است. پس بدن بدون نفس زنده نیست. اما نفس زنده است. بنابراین می‌توانیم نتیجه بگیریم پس از مرگ نفس از بدن جدا می‌شود و حیات آن متوقف نمی‌شود. زیرا نفس که امری زنده است نمی‌تواند از بین برود و فانی گردد. پس باید مرگ را چنین بدانیم که نفس از بدن جدا می‌گردد.

پرسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تکامل نفس از قوه به فعل است.

گزینه «۲»: نفس دارای حیات است و این وصفی نیست که به تدریج کسب کند. گزینه «۳»: از نظر ارسطو قوه نطق مربوط به نفس است. اما این‌گونه نیست که نفس انسانی تماماً همان قوه نطق باشد و در آن خلاصه شود.

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۲۳۶- گزینه «۳»

(نیمه پوهاری)

نمی‌توان گفت از نظر ارسطو نفس انسان تهی و ناموجود (عدمی) و هیچ است و بعداً هر چه بخواهد می‌شود. نفس یک هویت متعین و مجرد است که ورای بدن انسان وجود دارد. تنها چیزی که ارسطو بیان می‌کند این است که نفس پتانسیل‌ها و بالقوه‌گی‌های گوناگونی دارد که به تدریج می‌تواند بالفعل کند و تحقق بخشد. از نظر ارسطو صورت‌ها دست‌کم در ذهن وجود دارند و باید قبل از اینکه شیء به حالتی درآید مقدم بر آن صورت را تصور کرد. مثلاً اگر بخواهیم از چوب میز بسازیم باید صورت میز را در ذهن داشته باشیم. پس می‌توان بالفعل بودن نفس را از قبل تصور کرد. این امر ممکن است. اگر خلاصه بگوییم نکات این می‌شوند که از نظر ارسطو نفس انسان به عنوان یک امر مجرد وجود دارد که واجد استعدادهایی است و می‌تواند آن‌ها را تحقق ببخشد، نه اینکه هیچ و ناموجود باشد. ثانیاً صورت‌هایی که نفس می‌خواهد کسب کند باید از قبل باشند و این منافاتی با حرکت نفس از قوه به فعل ندارد.

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۲۳۷- گزینه «۲»

(نیمه پوهاری)

جریان‌هایی که برای انسان دو بُعد روحی و مادی قائل‌اند (ثنویت)، حقیقت انسان را همان روح و نفس وی می‌دانند.

پرسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همان‌طور که فیلسوفان اروپایی از جهت معرفت‌شناسی به دو گروه «عقل‌گرایان» و «تجربه‌گرایان» تقسیم شدند، از جهت انسان‌شناسی نیز به تدریج، دو تلقی از انسان پیدا کردند و دو جریان را پدید آوردند که تاکنون نیز این دو جریان همچنان در مباحثات فلسفی اروپا حضور دارند.

گزینه «۳»: جریان تجربه‌گرایی و مادی‌گرایانه حضور فعال‌تر و تأثیرگذارتری بر فرهنگ و زندگی اروپاییان معاصر داشته است.

گزینه «۴»: جریان‌هایی که به ساحت روح قائل نیستند یا «نفس» را به طور کلی انکار می‌کنند و انسان را یک موجود مادی می‌دانند و یا نفس را چیزی فرعی نسبت به بدن تلقی کنند و از آثار و لوازم بدن به شمار می‌آورند. (قائل نشدن به وجود مستقل نفس لزوماً به معنای انکار مطلق وجود آن نیست).

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۳)

۲۳۸- گزینه «۲»

(نیمه پوهاری)

از نظر دکارت روح و بدن کاملاً از یکدیگر مجزا هستند و خاصیت‌های متفاوت دارند، گرچه با یکدیگر هستند و روح از بدن استفاده می‌کند. پس تعامل روح و بدن به معنای خلط و ترکیب این دو ساحت با یکدیگر نیست. این دو ساحت از یکدیگر کاملاً متمایز هستند.

پرسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دکارت بدن را ماشینی پیچیده می‌داند که به طور خودکار (غیرارادی) عمل می‌کند.

گزینه «۳»: دکارت به موجود متعالی و برتر از ماده قائل نیست. روح ساحت غیرمادی انسان است. نه یک موجود مجزا و مستقل.

گزینه «۴»: از نظر دکارت بدن حقیقت «من» انسان را تشکیل نمی‌دهد. و منظور از «من» همان نفس یا روح است که مرکز اندیشه‌های ما است.

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۳)

۲۳۹- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسی)

کانت در استدلال خود مبنی بر اثبات حقیقت نفسانی انسان، برخوردار از انسان از وجدان اخلاقی و اینکه انسان موجودی اخلاقی است را در مقدمه اول خود مفروض گرفت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: دکارت بدن را ماشینی پیچیده می‌داند که به طور خودکار فعالیت و مانند سایر اجسام از قوانین فیزیکی تبعیت می‌کند و آزاد نیست.

گزینه «۳»: فیلسوفان دوره جدید اروپا به تدریج، دو تلقی از انسان پیدا کردند و دو جریان را پدید آوردند که تاکنون نیز این دو جریان همچنان در مباحثات فلسفی اروپا حضور دارند؛ البته یکی از این دو، حضور فعال‌تر و تأثیرگذارتری بر فرهنگ و زندگی اروپاییان معاصر داشته است.

گزینه «۴»: دکارت و کانت در دسته معتقدین به وجود نفس قرار می‌گیرند.

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۳)

۲۴۰- گزینه «۳»

(فرهاد قاسمی نژاد)

از نظر داروینیست‌ها اگر انسان به اخلاق و فضائل اخلاقی توجه می‌کند به این دلیل نیست که فضیلت‌گرایی در روح و فطرت او وجود دارد بلکه به این دلیل است که انسان‌ها وارد زندگی اجتماعی و زیست اجتماعی شده‌اند و این زیست اجتماعی آن‌ها را وادار به ابداع اصول اخلاقی و رعایت آن‌ها کرده است.

(فلسفه (۱)، پیستی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

روان‌شناسی

۲۴۱- گزینهٔ «۴»

(مهوری ماهدی)

افراد در مواجهه با ناهماهنگی شناختی یا رفتار خود را تغییر می‌دهند، یا نگرش خود را تغییر می‌دهند و یا دست به توجیه می‌زنند. تا بین رفتار و شناخت آن‌ها هماهنگی حاصل شود.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۹)

۲۴۲- گزینهٔ «۳»

(همیدرضا تولکی)

در بررسی چرایی رفتار گاه به عواملی توجه می‌شود که فراتر از نیازهای زیستی و مادی انسان است. به مجموعهٔ عوامل فرازیستی که باعث به حرکت درآوردن رفتار و شناخت ما می‌شود، نگرش می‌گویند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۰ تا ۱۶۵)

۲۴۳- گزینهٔ «۱»

(مهوری ماهدی)

انگیزه در پاسخ به نیازهای زیستی آورده می‌شود و خواب یکی از نیازهای زیستی است. رعایت قانون، در نظر گرفتن حقوق دیگران و همچنین واکنش به بی‌احترامی هر سه مؤلفه‌های فرازیستی در زندگی بشر هستند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۰)

۲۴۴- گزینهٔ «۴»

(موسا عفتی)

اگر باورهای غلط شکل بگیرد، حتی اگر توانایی انجام کاری را داشته باشیم، باز نمی‌توانیم با موفقیت آن کار را انجام دهیم.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۶)

۲۴۵- گزینهٔ «۳»

(اکوثر دستورانی)

در این گزینه برخلاف سایر گزینه‌ها عامل درونی فرد را به انجام رفتار ترغیب می‌کند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۳)

۲۴۶- گزینهٔ «۴»

(کتاب آبی)

نظریهٔ اسناد، بر آن است تا تبیین کند که چگونه آدمی تلاش می‌کند تا چرایی رفتارهای خود و دیگران را بر پایهٔ عوامل درونی و بیرونی، قابل کنترل و غیرقابل کنترل و یا پایدار و ناپایدار توضیح دهد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۲۴۷- گزینهٔ «۲»

(موسا عفتی)

اگر بین کار خود و پیامدهای آن رابطه‌ای نبینیم، دست از کار می‌کشیم؛ یعنی یاد می‌گیریم که نتایج به‌دست آمده ارتباطی با کار ما ندارند و مستقل از عمل ما هستند، در این حالت به درماندگی آموخته شده می‌رسیم. این حالت در حیوانات هم پیش می‌آید.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۷ و ۱۷۸)

۲۴۸- گزینهٔ «۲»

(فهرار علی‌نژاد)

بازیکنان مذکور در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»، به شیوه‌های مختلف، فوتبال را به شهرت، پول و سلامتی ترجیح داده‌اند. اما لیونل مسی، با اینکه می‌دانست فوتبال برای او در بارسلونا و با وفاداری به باشگاه تعریف می‌شود، به‌خاطر دلایلی غیرفوتبالی باشگاهش را عوض کرد. هرچند شاید کسی بگوید که در تیم جدید هم می‌تواند فوتبالش را بازی کند، اما نکته این است که دلایلی به‌جز خود فوتبال باعث شده‌اند او به باشگاه پاری‌سن ژرمن برود و این همان انگیزهٔ بیرونی است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۳ و ۱۶۴)

۲۴۹- گزینهٔ «۱»

(اکوثر دستورانی)

بین شناخت هستی (شبکه‌های مجازی باعث اتلاف وقت می‌شوند) و عملکرد او (ادامهٔ استفاده از آن‌ها) ناهماهنگی وجود دارد و او با اضافه کردن شناختی جدید (بدون شبکه‌های اجتماعی نمی‌توان زندگی کرد) اقدام به ایجاد هماهنگی و کم کردن تنش خود کرده است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۹)

۲۵۰- گزینهٔ «۲»

(مهوری ماهدی)

با توجه به آنکه محمد ادبیات را دوست دارد، نویسندگی را به خاطر خود آن انجام می‌دهد، پس انگیزهٔ او درونی و پایدار بوده و منبع لذت درون تکلیف است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۳)

تلاشی در مسیر موفقیت

- دانلود گام به گام تمام دروس ✓
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه ✓
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی ✓
- دانلود نمونه سوالات امتحانی ✓
- مشاوره کنکور ✓
- فیلم های انگیزشی ✓

 www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](https://t.me/ToranjBook_Net)

 [ToranjBook_Net](https://www.instagram.com/ToranjBook_Net)